

Economisch perspectief en waardering binnenstadbeleid

Onderzoek onder Amsterdamse
binnenstadsondernemers

Rapport Ipsos I&O

www.ipsos-publiek.nl

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O

Zuiderval 70

7543 EZ Enschede

Amstelveenseweg 760

1081 JK Amsterdam

Ericssonstraat 2

5121 ML Rijen

Rapportnummer

2026/036

Datum

februari 2026

Opdrachtgever

Bond van Cannabis Detaillisten

Auteurs

Melle Conradie

Sara Kellij

Peter Kanne

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Conclusies	4
2	Inleiding	8
2.1	Aanleiding	8
2.2	Doel van het onderzoek en onderzoeksvragen	8
2.3	Methode en respons	9
2.4	Leeswijzer	11
3	Ervaringen drukte en overlast	12
3.1	Minderheid ondernemers ervaart overlast door drukte bij onderneming	12
3.2	Ondernemers ervaren dat drukte en overlast af zijn genomen	13
4	Waardering en ervaring druktebeleid	16
4.1	Weinig enthousiasme over gemeentelijk druktebeleid binnenstad	16
4.2	Maatregelen meer effect op drukte dan op overlast	19
5	Ontwikkelingen klanten en omzet	21
5.1	Buitenlandse klanten belangrijk voor ondernemers	21
5.2	Helpt ondernemers niet optimistisch over toekomst bedrijf	22
5.3	Omzet ontwikkelt zich negatief	23
6	Houding toerisme, drukte en i-criterium	27
6.1	Weinig last van coffeeshopbezoekers	27
Bijlage 1: gebruikte vragenlijst		29
Bijlage 2: achtergrondkenmerken respondenten		34
Bijlage 3: notitie literatuurstudie		35

1 Conclusies

Ipsos I&O voerde in opdracht van de Bond van Cannabis Detaillisten (BCD) tussen 21 januari en 4 februari 2026 een vragenlijstonderzoek uit. Aan het onderzoek deden 97 van de van 1.500 horeca- en detailhandelondernemers uit de Amsterdamse binnenstad mee en 16 van de 96 coffeeshopondernemers uit stadsdeel centrum. Hieraan voorafgaand deden we een literatuurstudie (te lezen in bijlage 3), waarin relevante, actuele publicaties over het ondernemersklimaat en het i-criterium analyseerden.

Bij dit soort het vragenlijstonderzoek is er altijd sprake van onzekerheid. Die is in dit geval groter vanwege het beperkt aantal waarnemingen. De uitkomsten dienen derhalve met enige voorzichtigheid te worden geduid. Ze laten echter een tamelijk consistent beeld zien en kunnen daarom wel meningsvormend zijn, zeker in combinatie met de onderzoeken uit de literatuurstudie. De uitkomsten voor coffeeshopondernemers zijn vanwege de lage aantallen alleen geschikt om ter indicatie te vergelijken met de horeca- en detailhandelondernemers.

Hierna geven we antwoord op de drie onderzoeksvragen:

- 1 Welke conclusies kunnen we trekken uit publicaties¹ sinds 2021 met betrekking tot toerisme in Amsterdam en het i-criterium?
- 2 Welke ontwikkelingen ervaren ondernemers in het aantal bezoekers, de samenstelling van bezoekers (wel/niet toeristisch) en omzet?
- 3 Welke effecten verwachten ondernemers van een mogelijke invoering van het i-criterium?

Welke conclusies kunnen we trekken uit publicaties sinds 2021 met betrekking tot toerisme in Amsterdam en het i-criterium?

In 2021 voerde Ipsos I&O grootschalig onderzoek uit onder toeristen en inwoners. Hieruit bleek dat bezoek aan coffeeshops niet de belangrijkste bezoekredenen is voor toeristen en dat inwoners meer last hebben van alcoholgebruik dan cannabisgebruik door toeristen. Ook bleek dat een deel van de toeristen met de invoering van een i-criterium verwacht weg te blijven (ca. 10%) en een deel verwacht drugs illegaal (op straat of via anderen) aan te schaffen (24%).

Om te onderzoeken in hoeverre deze conclusies nog overeind staan, voerden we begin 2026 een literatuuronderzoek uit. Vooral de bevinding dat coffeeshops niet de belangrijkste bezoekredenen zijn voor toeristen, lijkt ondersteund te worden door later onderzoek².

In het onderzoek van 2021 hadden inwoners meer last van toeristen die alcohol gebruiken dan van toeristen die cannabis gebruiken. Uit de *Binnenstadsenquête 2024* (O&S Amsterdam; 2024) blijkt dat inwoners in 2024 meer last hebben van blowende mensen dan van mensen die alcohol gebruiken. Dit lijkt tegenstrijdig aan elkaar, maar we kunnen niet met zekerheid zeggen dat men anno 2026 ook meer last heeft van cannabis gebruikende toeristen dan van alcohol gebruiken de toeristen.

Sinds 2021 zijn er geen onderzoeken uitgevoerd onder toeristen in relatie tot het i-criterium, daarom kunnen over dit onderwerp geen nieuwe conclusies getrokken worden.

¹ Inclusief het onderzoek dat we eind 2021 voor u uitvoerden.

² Onderzoek Toeristisch Dagbezoek in Amsterdam; O&S Amsterdam (2024): <https://onderzoek.amsterdam.nl/publicatie/onderzoek-toeristisch-dagbezoek-in-amsterdam>

Hierna presenteren we kort de conclusies van destijds met daarbij onze bevindingen van het literatuuronderzoek:

1 Uitkomst 2021: ‘Coffeeshops zijn niet de belangrijkste bezoeken voor toeristen’

Het originele onderzoek van I&O Research (nu Ipsos I&O) uit 2021 stelde vast dat wandelen (35% noemde het als hun belangrijkste motief en 66% plaatst het in hun top 3), musea (21% op nummer 1, 42% in top 3) en architectuur (11%; 42% in top 3) de belangrijkste bezoeken voor toeristen zijn. Coffeeshops worden door 16 procent als belangrijkste bezoeken genoemd (35% in top 3).

Onderzoek toeristisch Dagbezoek (O&S Amsterdam; 2025) van bevestigt dit beeld in grote lijnen.

Wandelen (51%) en museumbezoek (21%) zijn de belangrijkste bezoeken voor buitenlandse dagbezoekers. Drie procent noemt coffeeshops als belangrijkste reden voor hun bezoek.

Hiermee kunnen we stellen dat coffeeshops waarschijnlijk nog steeds niet de belangrijkste bezoeken zijn voor toeristen. Kanttekening hierbij is dat we bij het onderzoek in 2021 keken naar alle buitenlandse bezoekers, terwijl het *Onderzoek Toeristisch Dagbezoek* zich uitsluitend richt op bezoekers die niet in Amsterdam overnachten.

2 Uitkomst 2021: ‘Inwoners hebben last van toeristen die cannabis gebruiken, maar meer nog van alcoholgebruik’

Meer inwoners geven in de *Binnenstadsenquête 2024* (O&S Amsterdam; 2024) aan last te hebben van blowende mensen (37%) dan dat inwoners aangeven last te hebben van alcohol drinkende mensen (29%). Dit komt niet overeen met de conclusie uit ons onderzoek uit 2021. Kanttekening is wel dat het in de binnenstadsenquête niet specifiek over toeristen gaat, maar over mensen in het algemeen.

3 Uitkomst 2021: ‘Een op de tien bezoekers zou mogelijk niet meer naar Amsterdam komen bij de invoering van een i-criterium’

In het onderzoek van 2021 gaf driekwart van alle toeristen aan Amsterdam waarschijnlijk ook te bezoeken als ze niet naar een coffeeshop konden. Zeven procent zegt zeker te zullen wegblijven en voor 10 procent is dat mogelijk het geval. Van de toeristen die Amsterdam (mede) bezoeken om naar de coffeeshop te gaan, zegt 15 procent dat ze weg zouden blijven als dat niet meer zou kunnen. Dit vertegenwoordigt ongeveer 10 procent van alle toeristen.

Na 2021 heeft geen grootschalig onderzoek onder toeristen naar het i-criterium meer plaatsgevonden. Daarmee is het onderzoek uit 2021 het meest relevante onderzoek voor het beantwoorden van deze vraag. Verder valt op dat zowel in het onderzoek uit 2021 als in andere publicaties de grootste overlast in de binnenstad niet lijkt te komen door alcohol- of drugsgebruik per se. In het onderzoek uit 2021 had men de meeste overlast van drukte en roekeloos fietsende toeristen en een eenzijdig winkelaanbod. In de publicaties van na 2021 gaat het vooral om afval op straat.

4 Uitkomst 2021: ‘Een kwart van de bezoekers verwacht drugs illegaal (op straat of via anderen) aan te schaffen bij de invoering van een i-criterium.’

In 2021 gaf een kwart van de coffeeshop bezoekende toeristen (24%) aan van plan te zijn om naar Amsterdam te blijven komen en dan op een andere manier aan wiet of hasj zien te komen. Ze willen het dan op straat kopen (17%) of anderen het voor zich laten aanschaffen (13%).

Na 2021 heeft geen grootschalig onderzoek onder toeristen naar het i-criterium meer plaatsgevonden. Daarmee is het onderzoek uit 2021 het meest relevante onderzoek voor het beantwoorden van deze vraag.

Welke ontwikkelingen ervaren ondernemers in het aantal bezoekers, de samenstelling van bezoekers (wel/niet toeristisch) en omzet?

Binnenstadsondernemers uit de horeca en detailhandel ervaren een afname in het aantal bezoekers en de omzet. Ze zijn ontevreden over het gemeentelijk beleid dat volgens hen bijdraagt aan deze afname.

Daarnaast ervaart men dat problemen zoals drugshandel op straat en afval op straat niet goed worden aangepakt.

Deze bevindingen worden ondersteund door de volgende onderzoeksresultaten:

- De ondernemers in het onderzoek hebben wisselend ervaringen met de drukte in de omgeving van hun bedrijfslocatie. Een derde vindt het druk en ongeveer net zoveel ondernemers vinden het rustig. Driekwart van de ondernemers heeft weinig tot heel weinig overlast van drukte.
- Het beeld is overwegend dat de drukte in de afgelopen twee jaar is afgenomen en dat, in mindere mate, ook de overlast gerelateerd aan drukte afnam. Een derde van de ondernemers ziet geen verschil in drukte met twee jaar geleden en de helft geeft aan dat de overlast hetzelfde is als eerder.
- Acht op de tien ondernemers zijn goed of op hoofdlijnen bekend met het binnenstadbeleid van de gemeente om drukte te beïnvloeden. Zes op de tien binnenstadsondernemers (ongeacht mate waarin ze bekend zijn met het beleid) zijn niet te spreken over dit beleid. Men ziet wel een afname van de drukte, maar vindt dat niet positief en stelt drukte niet gelijk aan overlast. Dit omdat toeristen een belangrijke inkomstenbron zijn voor binnenstadsondernemers. Daarnaast ervaart men dat overlast die men wel ervaart zoals drugsdealers en een vieze binnenstad, maar weinig vermindert. Zo zegt een ondernemer met een winkel in de binnenstad *“Overlast komt door homeless, drugsdealers en junkies. Niet door toerisme”*. Volgens ondernemers komt dit ook doordat er maar weinig handhaving van het beleid is.
- De ondernemers schatten in dat zes op de tien van hun betalende klanten uit het buitenland komen. Deze samenstelling is vergelijkbaar met twee jaar geleden. Ondernemers zijn vaker niet dan wel tevreden over het aantal klanten, de omzet en hun toekomstperspectief. Bij twee op drie ondernemers nam de omzet de afgelopen twee jaar af. Men wijt dit vooral aan de afname van betalende bezoekers en ziet beleidsmaatregelen, zoals vervroegde sluitingstijden in de horeca, mede als oorzaak hiervan. Zo zegt een ondernemer met een hotel in de binnenstad *“Amsterdam is te duur door de belastingen en maatregelen”*.
- De uitkomsten voor de coffeeshopondernemers in dit onderzoek zijn slechts indicatief, maar wijken niet erg af van die van de horeca en detailhandel in de binnenstad.

Welke effecten verwachten ondernemers van een mogelijke invoering van het i-criterium?

Ondernemers denken overwegend dat invoering van het i-criterium zal leiden tot minder bezoekers aan Amsterdam. Ze zijn daar niet positief over omdat toerisme belangrijk is voor hun bedrijfsomzet. Een derde (37%) denkt dat invoering van i-criterium voor een toename in overlast van drugshandel op straat zal leiden. Een vijfde (22%) denkt van niet.

Deze bevindingen worden ondersteund door de volgende onderzoeksresultaten:

- De helft van de ondernemers denkt dat een i-criterium zal leiden tot minder bezoekers. Een op de acht ondernemers is het daar niet mee eens. Daarnaast kan een op de drie ondernemers dit niet goed inschatten (21%) of verwachten ze weinig verandering in het aantal bezoekers (16%).
- Een derde verwacht een toename van overlast door drugshandel op straat wanneer het i-criterium wordt ingevoerd. Een kwart verwacht dat dit niet het geval zal zijn. Ook een kwart vindt het lastig in te schatten wat de gevolgen zijn (27%) en de rest verwacht geen af- of toename in straathandel (14%).
- Verder geeft driekwart van de ondernemers aan dat ze geen overlast ervaren van coffeeshopbezoekers. Dertien procent heeft wel last van deze groep.

Hoewel de uitkomsten voor coffeeshopondernemers sterk indicatief zijn, wijken ze ook hier bij de meeste uitkomsten niet erg af van de overige ondernemers. Er zijn indicaties dat ze vaker verwachten dat invoering van het i-criterium voor een afname van bezoekers en dat ze ook verwachten vaker dat een i-criterium zal leiden tot overlast van drugshandel op straat.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

Eind 2021 voerde Ipsos I&O in opdracht van de Bond van Cannabis Detaillisten (BCD) een grootschalig onderzoek (Toerisme in de Stad) uit onder toeristen in en inwoners van Amsterdam. De aanleiding was destijds de mogelijke invoering van het ingezetene-criterium (i-criterium). Invoering hiervan zou betekenen dat voortaan alleen nog klanten die in Nederland wonen wiet of hasj mogen kopen. De gedachte van de burgemeester – voorstander van de invoering van het i-criterium – was destijds dat hierdoor het aantal ongewenste bezoekers in de binnenstad zou dalen, evenals het aantal coffeeshops, waardoor de overlast afneemt en de markt voor softdrugs overzichtelijker en controleerbaarder wordt voor de politie.³

BCD ervoer in het najaar van 2025 dat er weer geluiden opgaan het i-criterium alsnog in te voeren. BCD hoorde van coffeeshopondernemers in de binnenstad dat toeristische bestedingen en omzetten de afgelopen tijd afnamen. Met de invoering van deze maatregel zouden ondernemers volgens BCD nog meer onder druk komen te staan. Om deze hypothese te toetsen heeft BCD Ipsos I&O gevraagd te onderzoeken hoe het met ondernemers gaat, welke mogelijke problemen zij ervaren en wat zij als mogelijke oplossingen zien. Daarbij was BCD ook benieuwd hoe ondernemers in de binnenstad naar een mogelijk i-criterium kijken.

Daarnaast was BCD benieuwd in hoeverre publicaties die verschenen na het onderzoek Toerisme in de Stad uit 2021, de uitkomsten van dit onderzoek ondersteunen dan wel weerleggen. Hiertoe voerde Ipsos I&O een literatuurstudie uit op basis van openbare bronnen.

2.2 Doel van het onderzoek en onderzoeksvragen

Het doel van het onderzoek formuleerden we bij aanvang ervan als volgt:

“Het leveren van een feitelijke, actuele betrouwbare en onafhankelijke onderbouwing met actuele cijfers die de discussie over de invoering van het i-criterium kan ondersteunen.”

Hierbij formuleren we de volgende onderzoeksvragen die we in deze rapportage aan de hand van vragenlijstonderzoek beantwoorden:

- 1 Welke ontwikkelingen ervaren ondernemers in het aantal bezoekers, de samenstelling van bezoekers (wel/niet toeristisch) en omzet?
- 2 Welke effecten verwachten ondernemers van een mogelijke invoering van het i-criterium?
- 3 Welke conclusies kunnen we trekken uit publicaties⁴ sinds 2021 met betrekking tot toerisme in Amsterdam en het i-criterium?

³ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/burgemeester-halsema-geen-wietverkoop-meer-aan-buitenlanders-om-drugstoerisme-te-weren~b08e82bd/>

⁴ Inclusief het onderzoek dat we eind 2021 voor u uitvoerden.

2.3 Methode en respons

Afbakening van het onderzoek

Ondernemers in de binnenstad Amsterdam, meer specifiek de ondernemers in de detailhandel, eet- en drinkgelegenheden en logiesverstrekking vormen de primaire doelgroep van dit onderzoek (we noemen deze groep in deze rapportage ‘horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad’). Daarnaast onderzoeken we de doelgroep coffeeshopondernemers. Dit zodat we de resultaten van de coffeeshops kunnen vergelijken met een bredere doelgroep van ondernemingen die sterk gericht zijn op toeristen.

Het primaire onderzoeksgebied zijn de postcodegebieden 1011 en 1012 oftewel de binnenstad van Amsterdam. Dit is ook het deel van Amsterdam waar de toeristische druk het hoogst is en waar veel beleidsmaatregelen – en zo ook het mogelijke i-criterium – op zijn gericht.

In dit gebied zijn 41 coffeeshops, dit aantal is aan de lage kant voor statistisch onderzoek. Daarom is gekozen om specifiek voor de coffeeshops het hele centrumgebied mee te nemen.

Instrument

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van vragenlijstonderzoek tussen 21 januari en 4 februari 2026. De vragenlijst werd schriftelijk aangeboden, men kon hem zowel online als schriftelijk invullen. De vragenlijst is te vinden in bijlage 1.

Steekproef en respons

Voor de selectie van respondenten is gebruikgemaakt van twee bronnen:

- 1 **Het vestigingenregister Noord-Holland:** hierin zijn alle ondernemers binnen de sectoren detailhandel, eet- en drinkgelegenheden en logiesverstrekking in de postcodegebieden 1011 en 1012 geselecteerd. Dit leverde een selectie van 1.500 ondernemingen op. Deze ondernemers ontvingen 20 januari een brief met als onderwerp ‘Geef uw mening over ontwikkelingen in de Amsterdamse binnenstad’. De brief bevatte een schriftelijke vragenlijst en link naar een online vragenlijst. Dit leverde 97 deelnames op (6,5% respons).
- 2 **Mailingbestand BCD:** de BCD heeft een lijst met emailadressen aangeleverd. Daarmee konden we 43 van de 96 coffeeshops in stadsdeel Centrum een mail sturen. Dit leverde 11 deelnames op uit 1011/1012 (52,4% respons) en 5 deelnames uit de rest van het Centrum (22,7% respons).

Doelgroep	Aantal	Aangeschreven	Deelnames	Responspercentage
Coffeeshopondernemers binnenstad (postcodes 1011/1012)	41	21	11	52,4%
Coffeeshopondernemers overig stadsdeel Centrum (postcodes 1013 t/m 1018)	55	22	5	22,7%
Ondernemers detailhandel, eet- en drinkgelegenheden* en logiesvestrekking binnenstad (1011/1012)	1.500	1.500	97	6,5%

* Exclusief coffeeshops.

Omdat niet zeker was hoeveel coffeeshops uiteindelijk deel zouden nemen, zijn ook de BCD-contacten buiten stadsdeel Centrum aangeschreven. Van de 18 coffeeshops uit andere stadsdelen die een mail ontvingen, deden er 9 mee (50%) respons. De ervaringen van deze coffeeshops wijken erg af van de coffeeshops in het centrum. Zo ervaren de coffeeshops buiten het centrum minder overlast en drukte in de

omgeving van hun locatie en zijn ze minder gericht op toeristen. Om deze reden is besloten om de resultaten van deze coffeeshops niet op te nemen in deze rapportage.

Representativiteit en betrouwbaarheid

Bij dit soort het vragenlijstonderzoek is er altijd sprake van onzekerheid. Die is in dit geval groter vanwege het beperkt aantal waarnemingen. De uitkomsten dienen derhalve met enige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd. Ze laten echter een tamelijk consistent beeld zien, zeker in combinatie met de onderzoeken uit de literatuurstudie. Daarnaast hebben we alle ondernemers in de doelgroep in de postcodes 1011 en 1012 de mogelijkheid hebben gegeven om deel te nemen. Daarom kunnen de resultaten voor de **horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad** wel meningsvormend zijn.

Qua bedrijfsomvang en branche komt de respons overeen met de totale horeca- en detailhandelssector in de binnenstad. Echter zou het zo kunnen zijn dat ondernemers die meer betrokkenheid voelen bij de binnenstad meer gereageerd hebben. In hoeverre dit de resultaten beïnvloedt valt niet te zeggen.

Vanwege de relatief lage responsaantallen kennen de uitkomsten voor de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad een betrouwbaarheidsmarge van 9,5 procent.⁵ Dit is hoger dan de 5,0 procent die gangbaar is in dit type onderzoek en betekent dat de uitkomsten een grotere onbetrouwbaarheid kennen dan veel andere onderzoeken. De resultaten zijn daarmee richtinggevend en indicatief en minder geschikt om exacte percentages voor de populatie vast te stellen.

Van de **coffeeshopondernemers** ontvingen we 16 deelnames van de 96 coffeeshops in stadsdeel Centrum (een respons van 22%). Omdat dit in absolute zin een laag aantal is, kennen de resultaten voor de groep coffeeshopondernemers veel onzekerheid en daarom zijn deze op zichzelf niet betrouwbaar.

Wel kunnen de coffeeshopondernemers vergeleken worden met de horeca- en detailhandelssector in de binnenstad om zo te bepalen of er indicaties zijn dat er verschillen tussen deze twee groepen. In de rapportage doen we dit steeds door eerst de horeca- en detailhandelondernemers weer te geven en vervolgens de coffeeshopondernemers.

Neutraliteit transparantie en onafhankelijkheid

Belangrijk uitgangspunt voor Ipsos I&O bij het uitvoeren van onderzoek is neutraliteit, transparantie en onafhankelijkheid. Hiertoe hebben we de volgende uitgangspunten toegepast:

- De vragen in de vragenlijst zijn neutraal opgesteld en bieden net zoveel kans moeten bieden om de vooraf gestelde hypothesen te weerleggen als te bevestigen;
- De methodologische beschrijving, vragenlijst en beschrijving van de steekproef en respons zijn opgenomen in de rapportage zodat de lezer voor zelf een beter oordeel kan vormen over het onderzoek;
- Ipsos I&O heeft de eindredactie over de rapportage gevoerd.

⁵ Een foutenmarge van 9,5% betekent hier dat een uitkomst van 50% (bijv. 50% eens met een stelling) met 95% zekerheid in de volledige populatie tussen de 40,5% en 59,5% ligt.

2.4 Leeswijzer

In dit rapport presenteren we de resultaten voor twee doelgroepen. Allereerst ondernemers⁶ in de detailhandel, eet- en drinkgelegenheden en logiesvestrekking in de postcodegebieden 1011 en 1012. Voor de leesbaarheid noemen we deze groep ‘horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad’. Daarnaast presenteren we (indicatief) de ervaringen van coffeeshopondernemers in stadsdeel centrum. Vanwege het kleinere aantal deelnames van deze groep presenteren we voor deze groep geen percentages, maar alleen de absolute aantallen. Meer achtergrondkenmerken van de respons staan in bijlage 2. De door Ipsos I&O uitgevoerde literatuurstudie staat in bijlage 3.

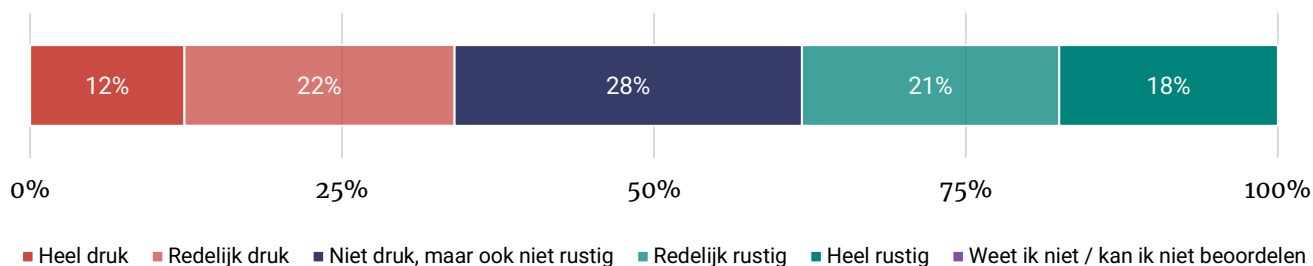
⁶ Feitelijk gezien gaat het ook om verantwoordelijk bedrijfsleiders en in enkele gevallen om werknemers. Voor de leesbaarheid in deze rapportage spreken we echter van ‘ondernemers’.

3 Ervaringen drukte en overlast

3.1 Minderheid ondernemers ervaart overlast door drukte bij onderneming

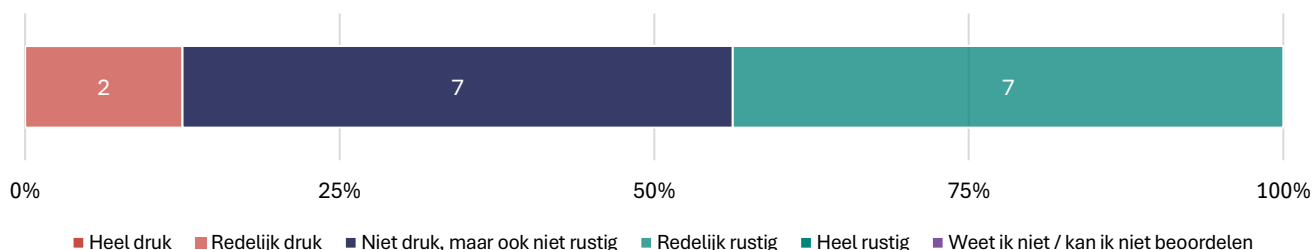
De ervaringen van horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad van Amsterdam met de drukte in de omgeving van hun bedrijfslocatie lopen sterk uiteen (Figuur 3.1). Een derde (34%) vindt het druk en twee op de vijf (38%) vinden het rustig. Een kwart (28%) zit daar tussenin.

Figuur 3.1 – Vindt u het druk of rustig in de omgeving van uw locatie?
(horeca en detailhandel in binnenstad; n=97)

Van de 16 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum, vinden twee het redelijk druk in de omgeving van hun locatie (Figuur 3.2). Zeven vinden het redelijk rustig en zeven vinden het niet druk, maar ook niet rustig.

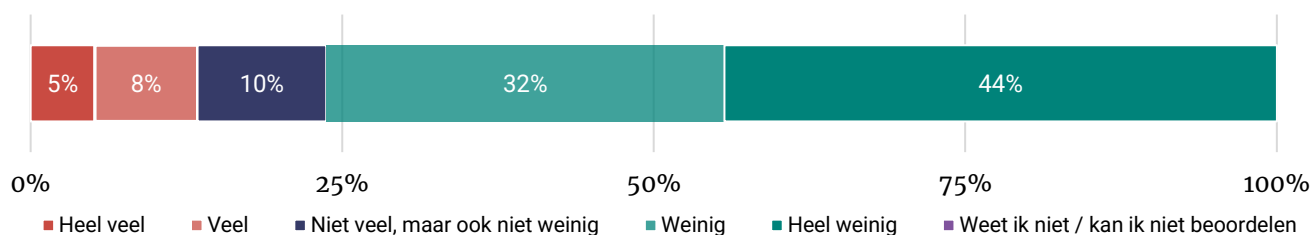
Figuur 3.2 – Vindt u het druk of rustig in de omgeving van uw locatie?
(coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=16)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

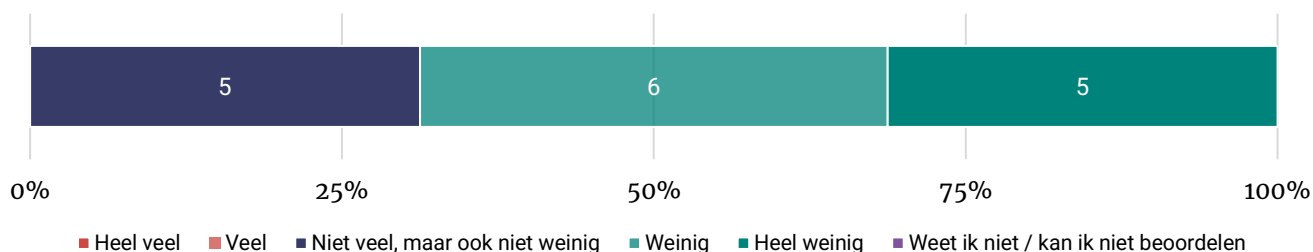
Driekwart van de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad ervaart (vrijwel) geen overlast van de drukte in de omgeving van de bedrijfslocatie (Figuur 3.3). Dertien procent heeft daar wel veel last van.

Figuur 3.3 – In hoeverre ervaart u overlast van drukte in de omgeving van uw locatie?
(horeca en detailhandel in binnenstad; n=97)

De 16 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum ervaren net als de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad weinig overlast van drukte. Elf van de zestien geven aan weinig overlast te hebben bij hun bedrijfslocatie (Figuur 4.1). Vijf hebben niet veel, maar ook niet weinig overlast.

Figuur 3.4 – In hoeverre ervaart u overlast van drukte in de omgeving van uw locatie?
(coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=16)

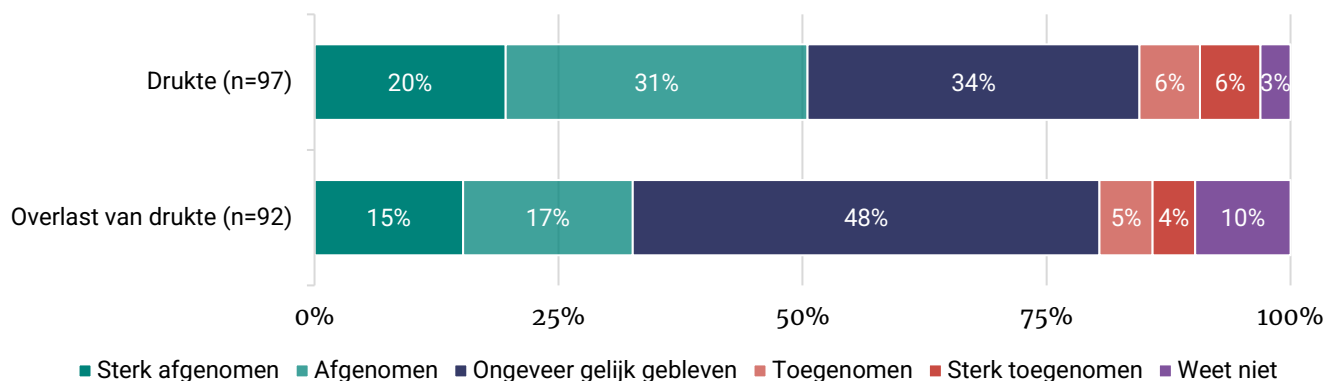
Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

3.2 Ondernemers ervaren dat drukte en overlast af zijn genomen

De helft van de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad geeft aan dat de drukte de afgelopen twee jaar is afgenomen (Figuur 3.5). Een vijfde ziet een sterke afname. Twaalf procent ervaart juist een toename van drukte in de omgeving van de bedrijfslocatie.

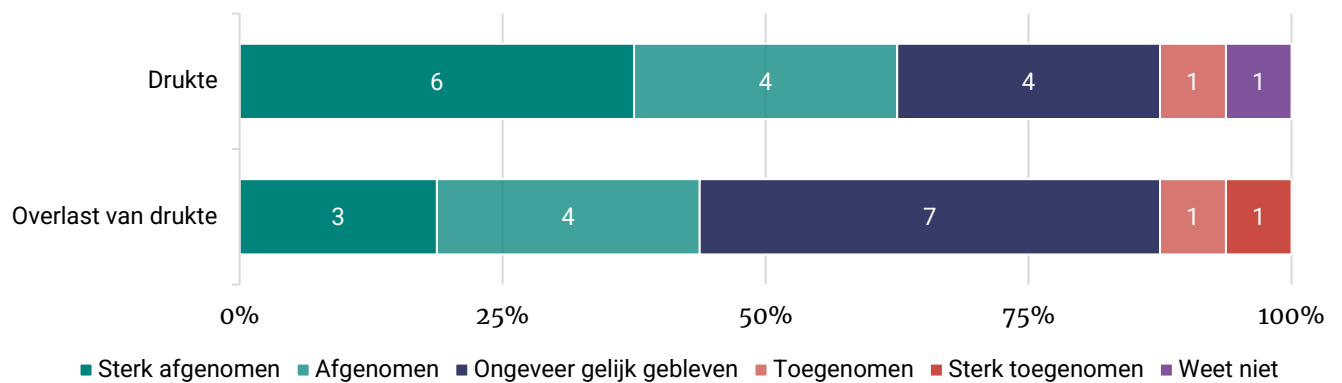
Ook in de overlast ziet men vaker een afname (33%) dan een toename (10%). De helft van de horeca- en detailhandelondernemers (48%) ervaart geen verandering in overlast door drukte in de afgelopen twee jaar.

Figuur 3.5 – Heeft u het idee dat de drukte en overlast in de omgeving van uw locatie de afgelopen 2 jaar zijn afgenomen of toegenomen? (horeca en detailhandel in binnenstad)

Tien van de 16 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum hebben het idee dat de drukte in de omgeving van de bedrijfslocatie de afgelopen twee jaar afnam (Figuur 3.6). Zeven van de 16 zien ook een afname van overlast. Zeven andere coffeeshopondernemers geven aan dat de overlast gelijk is gebleven.

Figuur 3.6 – Heeft u het idee dat de drukte en overlast in de omgeving van uw locatie de afgelopen 2 jaar zijn afgenomen of toegenomen? (coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=16)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

Ondernemers konden een toelichting geven op hun antwoorden over de drukte en overlast in de omgeving van hun bedrijfslocatie. Veel ondernemers noemen dat het niet per se drukker dan anders is, dat dit bij een grote stad hoort en dat drukte ook zorgt voor inkomsten. De overlast die men noemt heeft vaak meer te maken met vuilnis op straat en verkeersdrukke. In Figuur 3.7 staan enkele toelichtingen.

Figuur 3.7 – Wilt u nog iets toelichten over de drukte en overlast in omgeving van uw locatie?

- *“Voor ons bedrijf zorgde de drukte wel voor meer omzet, maar ik begrijp dat de omgeving het minder druk wil hebben”* (café binnenstad)
- *“De binnenstad is te rustig geworden. Te stil en daarom onveilig, stille donkere straten. Dit hoort niet in een binnenstad.”* (restaurant met bar binnenstad)
- *“Drukke zelf is niet toegenomen, maar overlast door daklozen en bende op straat (huis- en zwerfvuil)”* (horeca binnenstad)
- *“Ik ervaar geen overlast door drukte in de omgeving.”* (winkel binnenstad)
- *“Overlast komt door homeless, drugsdealers en junkies. Niet door toerisme.”* (winkel binnenstad)
- *“Wij zijn een winkelketen dus wij moeten hebben van de drukte in de straat. Het kan ons niet druk genoeg zijn!”* (winkel binnenstad)
- *“Voor ons is het echt merkbaar dat over de hele linie dat het wat rustiger geworden op een paar momenten. Het is absoluut niet het hele jaar en elke dag meer druk. Ook valt het op dat de wat drukker momenten zich vooral toespitsen tussen 12:00-20:00. Alsof het meer om dagjes mensen gaat. De grote groepen brallende jonge heren zien we ook niet meer. Zien ook beduidend minder toeristen uit Italië en Spanje.”* (coffeeshop binnenstad)
- *“Ik zie dat er bepaalde buurten en plekken zijn waar de overlast is toegenomen denk aan de Wallen, de Jordaan, de Pijp en de 9 straatjes het beeld wat hier ontstaat is een plaatselijk effect en gaat niet op voor de hele stad. Verder hoor ik regelmatig klachten over drukte in de binnenstad van mensen die hier nieuw zijn komen wonen deze mensen moeten niet verwachten dat als je verhuist naar de hoofdstad van Nederland dat het dan rustig is [...]”* (coffeeshop binnenstad)

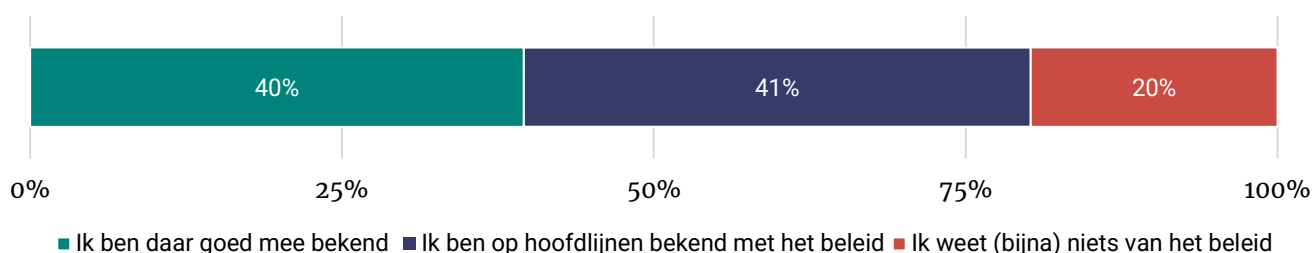
4 Waardering en ervaring druktebeleid

4.1 Weinig enthousiasme over gemeentelijk druktebeleid binnenstad

Vier op de vijf horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad (80%) kennen naar eigen zeggen het beleid van de gemeente om de drukte in de binnenstad te beïnvloeden (Figuur 4.1). Net zoveel ondernemers kennen het goed (40%) als op hoofdlijnen (41%). Een vijfde (20%) zegt (bijna) niets van het beleid te weten.

Figuur 4.1 – De gemeente ontwikkelt beleid waarmee ze de balans tussen de drukte door bezoekers en de leefbaarheid voor bewoners probeert te bewaken. Daartoe heeft de gemeente onder andere de Aanpak Binnenstad en de verordening Toerisme in Balans opgesteld.

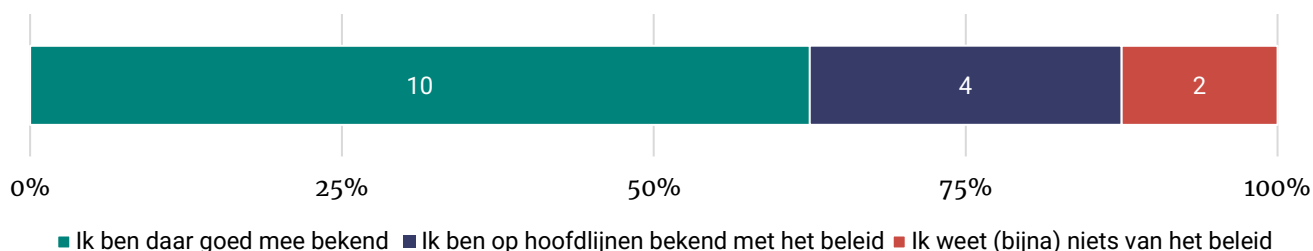
Bent u bekend met de maatregelen die de gemeente de afgelopen jaren heeft genomen om de drukte in de binnenstad te beïnvloeden? (horeca en detailhandel in binnenstad; n=96)

Van de coffeeshopondernemers in stadsdeel centrum zijn 14 van de 16 respondenten bekend met de maatregelen die de gemeente de afgelopen jaren heeft genomen om de drukte te beïnvloeden (Figuur 4.2). Tien geven aan goed op de hoogte te zijn en vier kennen het beleid op hoofdlijnen.

Figuur 4.2 – De gemeente ontwikkelt beleid waarmee ze de balans tussen de drukte door bezoekers en de leefbaarheid voor bewoners probeert te bewaken. Daartoe heeft de gemeente onder andere de Aanpak Binnenstad en de verordening Toerisme in Balans opgesteld.

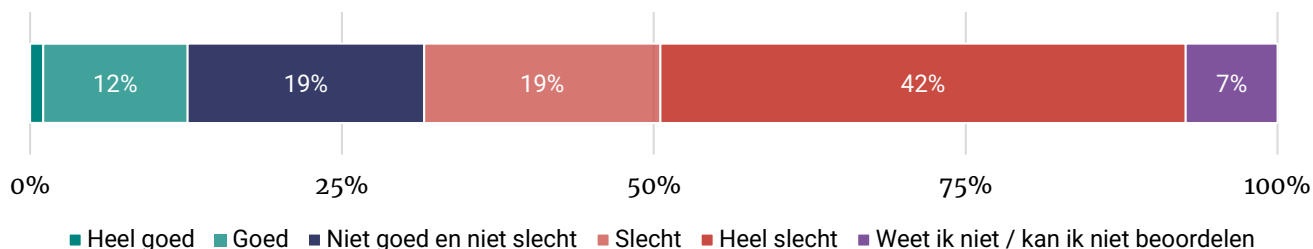
Bent u bekend met de maatregelen die de gemeente de afgelopen jaren heeft genomen om de drukte in de binnenstad te beïnvloeden? (coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=16)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

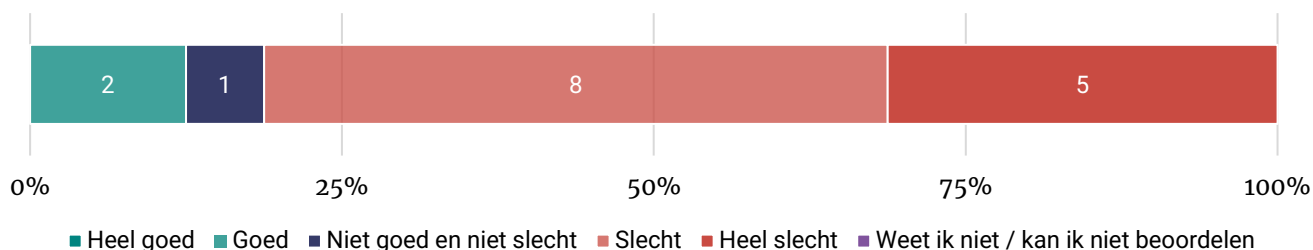
De meerderheid van de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad beoordelen het gemeentelijk beleid met betrekking tot de drukte in de binnenstad als slecht (19%) of zeer slecht (42%) (Figuur 4.3). Een op de acht (13%) is er goed over te spreken en een vijfde (19%) vindt het niet goed, maar ook niet slecht.

Figuur 4.3 – Wat vindt u van het gemeentelijke beleid met betrekking tot de drukte in de binnenstad? (horeca en detailhandel in binnenstad; n=95)

Dertien van de 16 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum vinden het gemeentelijke beleid met betrekking tot de drukte in de binnenstad slecht (Figuur 4.4). Hiervan vinden vijf het heel slecht. Twee coffeeshopondernemers vinden het beleid goed.

Figuur 4.4 – Wat vindt u van het gemeentelijke beleid met betrekking tot de drukte in de binnenstad? (coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=16)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

Ondernemers konden een toelichting geven op hun antwoorden over het gemeentelijke beleid met betrekking tot drukte in de binnenstad. Ondernemers die positief zijn geven veelal aan dat het goed is dat er op drukte en overlast wordt gestuurd omdat zij ook overlast hebben die zij graag aangepakt zien. Ondernemers die negatief zijn over het beleid noemen regelmatig dat er te weinig rekening mee wordt gehouden dat het toerisme een belangrijke inkomstenbron is voor veel mensen. Door het beleid komt dit volgens hen onder druk te staan. Ook noemen ondernemers dat handhaving van het beleid ontbreekt en daardoor niet effectief is. In Figuur 4.5 staan enkele toelichtingen.

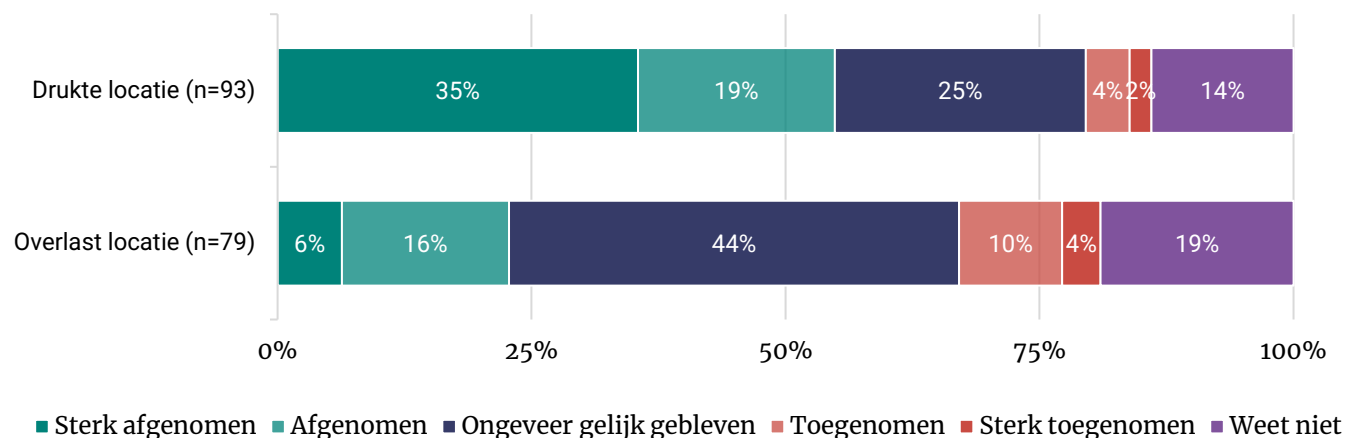
Figuur 4.5 – Kunt u dat toelichten? Wat vindt u goed en/of niet goed aan het gemeentelijke beleid met betrekking tot de drukte in de binnenstad?

- *“De door de gemeente genomen maatregelen hebben meerdere negatieve gevolgen voor ondernemers in dit gebied. De bereikbaarheid van de locatie is aanzienlijk verslechterd, wat heeft geleid tot een sterke afname van het aantal bezoekers en passanten. Hierdoor is de omzet van ondernemers merkbaar gedaald. Daarnaast zijn de maatregelen grotendeels ingevoerd zonder voldoende overleg met of inspraak van lokale ondernemers. Er is onvoldoende rekening gehouden met de economische impact op kleine zelfstandigen en lokale bedrijven. Ook ontbreekt een duidelijke evaluatie van de effectiviteit van de maatregelen en is er geen passende compensatie of ondersteuning geboden aan ondernemers die financieel worden geraakt. Tot slot voelen ondernemers zich structureel benadeeld door beleid dat primair gericht lijkt op beperking en regulering, waarbij de verantwoordelijkheid en financiële lasten onevenredig bij de ondernemer worden neergelegd.”* (snackbar binnenstad)
- *“De maatregelen die genomen worden zijn goed, maar het is helaas nog niet genoeg. Daar is ook landelijke sturing en wetgeving voor nodig.”* (café binnenstad)
- *“De stad is uitgestorven, dit is heel slecht voor ondernemers. Ik vind het een enorm slecht beleid”* (restaurant binnenstad)
- *“Geen handhaving, te weinig politie. Veel straatdealers, bedreigende en grimmige situaties. De horeca, de raam exploitanten en de coffeeshops krijgen de schuld van het falende beleid.”* (coffeeshop binnenstad)
- *“Ik merk er weinig van. Ik merk dat de gemeente meestal alleen de ondernemers lastig valt. Maar aan de daklozen en junkies doen ze niks.”* (restaurant binnenstad)
- *“Men denkt alleen kwalitatief, getal moet onder een bepaalde norm zitten? Dacht 20M. Daarbij ga je voorbij aan het soort bezoekers die de stad wel nodig heeft, de betere toerist. Ook zo'n sluiting van de cruise terminal is in dat opzicht idioot te noemen.”* (winkel binnenstad)
- *“Wij hebben toeristen nodig om onze lasten en kosten te kunnen betalen.”* (winkel binnenstad)

4.2 Maatregelen meer effect op drukte dan op overlast

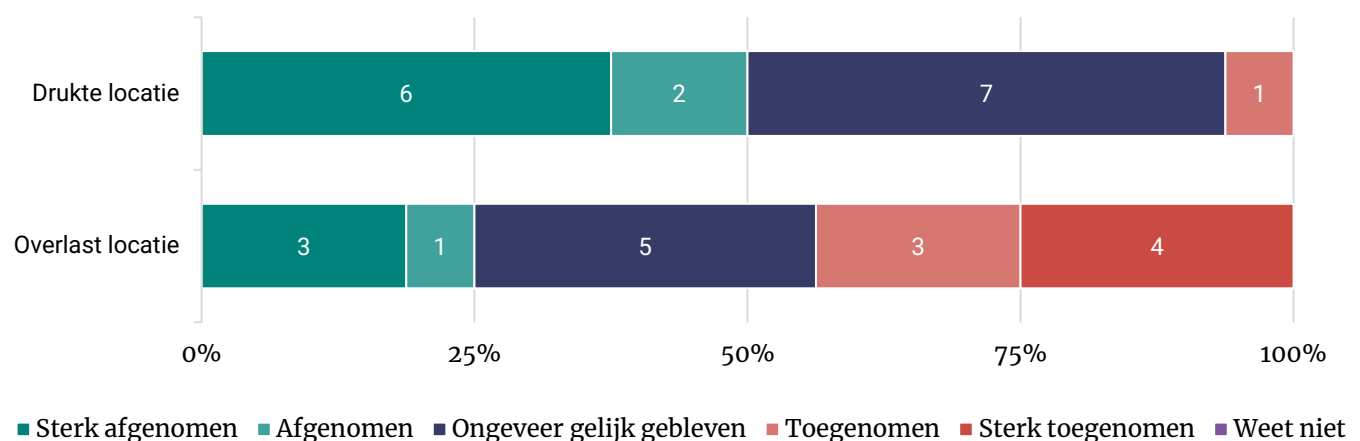
De drukte rond hun locatie is vanwege de maatregelen van de gemeente volgens de helft van de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad (55%) afgenomen (Figuur 4.6). Een derde (35%) zegt een sterke afname te zien. Een kwart (25%) ervaart geen verschil en zes procent ziet een toename in drukte. Minder dan een afname in drukte ervaart men een afname in overlast. Volgens 44 procent van de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad is de overlast nu niet anders dan voorheen. Een kwart (23%) denkt dat de maatregelen voor een afname in overlast hebben gezorgd en veertien procent denkt juist dat ze tot meer overlast hebben geleid.

Figuur 4.6 – Hebben de maatregelen volgens u de drukte/overlast in de omgeving van uw locatie beïnvloedt? (horeca en detailhandel in binnenstad)

Acht van de 16 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum hebben het idee dat de maatregelen hebben gezorgd voor een afname in de drukte (Figuur 4.7). Volgens vier van de 16 hebben ze ook gezorgd voor een afname van de overlast. Zeven zien echter juist een toename van de overlast.

Figuur 4.7 – Hebben de maatregelen volgens u de drukte/overlast in de omgeving van uw locatie beïnvloedt? (coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=16)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

We vroegen ondernemers of ze suggesties hadden voor de gemeente om de leefbaarheid in de binnenstad te verbeteren. Veel gaat over handhaving en het schoon houden van de binnenstad. Daarnaast hebben enkele ondernemers suggesties om het toerisme te verminderen of om bepaalde type bedrijven zoals hotels terug te dringen. In Figuur 4.8 staan enkele toelichtingen.

Figuur 4.8 – Heeft u suggesties voor de gemeente hoe ze de leefbaarheid in de binnenstad kan verbeteren?

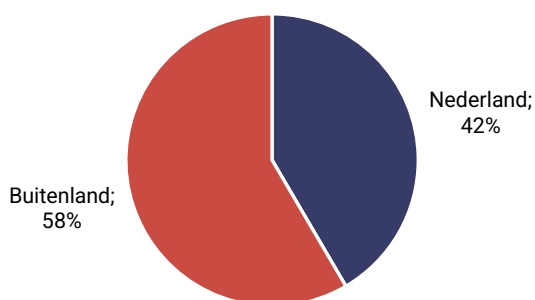
- *“Het straatwerk en de schoonmaak van hoofdwinkel-straten als de Kalverstraat, Nieuwendijk, Leidsestraat etc. kan een stuk beter.”* (winkel binnenstad)
- *“Houd de stad schoon, dat is primaire verantwoordelijkheid overheid. Durf keuzes te maken die echt effect hebben.”* (horeca binnenstad)
- *“Cameratoezicht + preventief fouilleren + afvalcontainers”* (café binnenstad)
- *“Beter vuilnissysteem overlast door meeuw en rat en blikjesjagers”* (winkel binnenstad)
- *“Goedkopere huren voor leuke ondernemers met goede plannen die zowel locals als toeristen leuk vinden. Veel meer variatie brengen en blijven hameren op het bewustzijn van de mens.”* (coffeeshop binnenstad)
- *“Het schoonhouden van de straten. De grootste overlast ervaren wij van volle containers en afval op straat. Wij ervaren geen enkele overlast van toeristen, eerder van locals.”* (coffeeshop stadsdeel centrum)
- *“Ja, zorgen dat het druk blijft! Waarom bepaalt de gemeente dat druk slecht is?”* (restaurant binnenstad)
- *“Meer handhaving op straat (met vriendelijke uitstraling), lokale ondernemers meer subsidiëren.”* (winkel binnenstad)
- *“Niet vergeten dat de binnenstad een binnenstad is en die hoort leefbaar te zijn maar ook gezellig en dat begint steeds minder te worden. Wie op zoek is naar alleen rust en kalmte moet vooral buiten de binnenstad gaan kijken. Geluid en gecontroleerde reurigheid is een aspect wat je kan verwachten in de binnenstad.”* (restaurant binnenstad)
- *“Toeristische attracties buiten het centrum creëren.”* (winkel binnenstad)
- *“In gesprek gaan met ondernemers i.p.v. pesten. Bijv. een koffiezaak mag geen terras buiten hebben het is wel de plek waar bewoners elkaar zien en spreken en dus zorgt voor begrip en verbinding. Wat is de overlast, deze zaken zijn maar tot max 20:00 uur open?!? Veiligheid op straat: het krioelt van de straatdealers. En de stad beter schoonhouden. Mentaliteit taxichauffeur is beneden pijl geen korte ritten willen aannemen en toeristen afzetten met hoge prijs vragen.”* (coffeeshop binnenstad)
- *“Cruiseschepen de stad uit. AirBnB handhaven. Gewone winkels beschermen.”* (winkel binnenstad)

5 Ontwikkelingen klanten en omzet

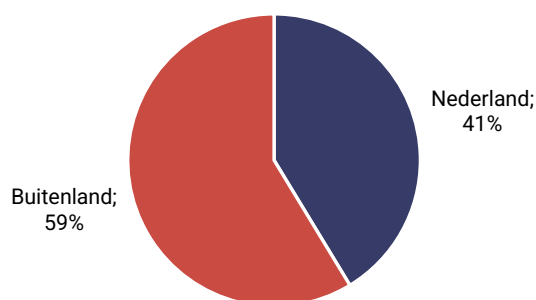
5.1 Buitenlandse klanten belangrijk voor ondernemers

Gemiddeld genomen geven horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad aan dat iets meer van hun betalende klanten uit het buitenland komen (58%) dan uit Nederland (42%) (Figuur 5.1). Dit is vergelijkbaar met hoe het volgens hen twee jaar geleden was (Figuur 5.2).

Figuur 5.1 – Waar komen uw betalende klanten (bij deze vestiging) ongeveer vandaan? (horeca en detailhandel in binnenstad; n=91*)

Figuur 5.2 – Hoe was dit 2 jaar geleden ongeveer? Kunt u nogmaals een verdeling van uw klanten (bij deze vestiging) geven? (horeca en detailhandel in binnenstad; n=88*)

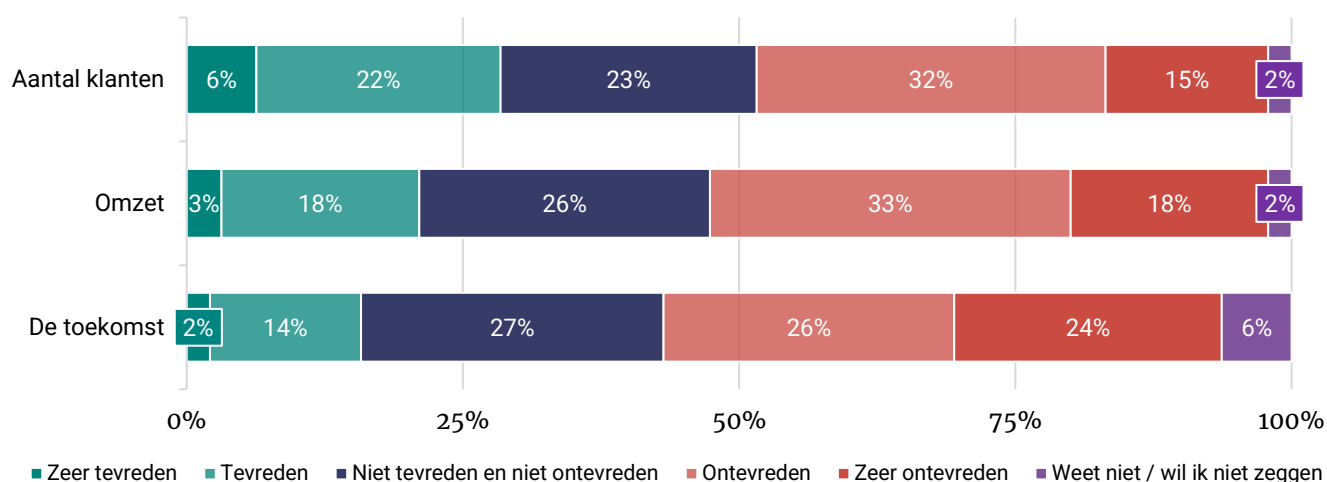
* Een aantal ondernemers geeft bij deze vraag aan dit niet goed in te kunnen schatten.

De 16 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum kennen een grote diversiteit in de samenstelling van hun betalende klanten. Een enkele ondernemer zegt dat 20 procent van de klanten uit Nederland komt en bij andere coffeeshops is het 80 tot 95 procent. De samenstelling verschilt doorgaans niet erg met twee jaar geleden.

5.2 Helpt ondernemers niet optimistisch over toekomst bedrijf

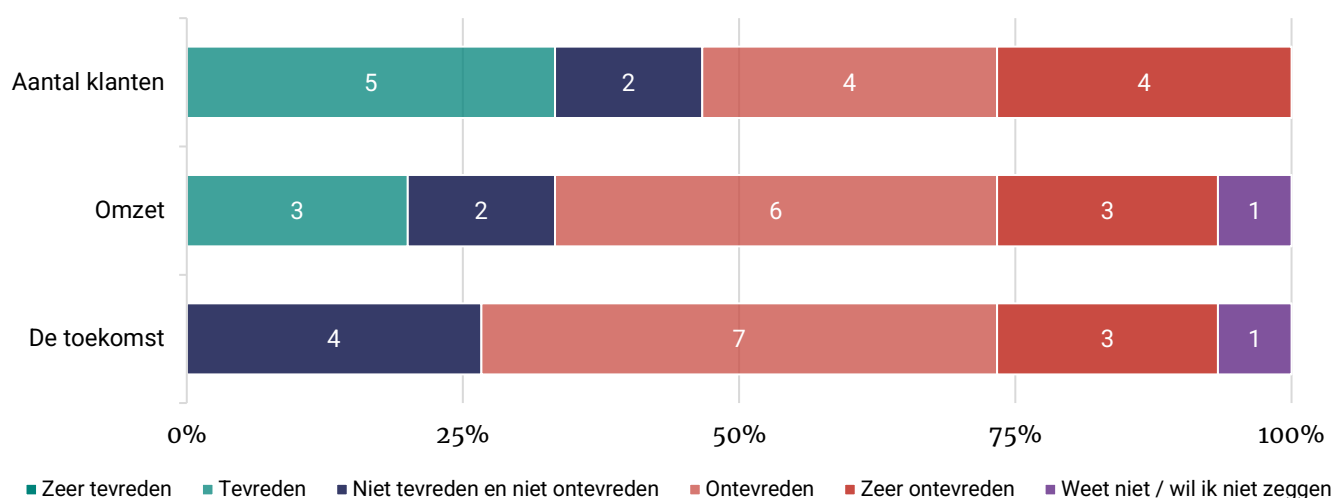
We vroegen horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad hoe tevreden ze zijn over het aantal klanten, de omzet en de toekomst van de onderneming (Figuur 5.3). De helft van de ondernemers is niet erg tevreden over deze zaken. Men is het meest tevreden over het aantal klanten (28% tevreden, 46% ontevreden). Men is het minst tevreden over de toekomst (16% tevreden, 51% ontevreden).

Figuur 5.3 – Hoe tevreden of ontevreden bent u over de volgende zaken met betrekking tot deze bedrijfsvestiging? (horeca en detailhandel in binnenstad; n=95)

Vijf van de 15 deelnemende coffeeshopondernemers (1 ondernemer stopte vanaf dit deel in de vragenlijst met invullen) in stadsdeel Centrum zijn tevreden over het aantal klanten (Figuur 5.4). Drie van de vijftien zijn tevreden over de omzet. Respectievelijk acht en negen ondernemers zijn ontevreden over het aantal klanten en omzet. Ook over de toekomst is men overwegend negatief: tien zijn hier ontevreden over en vier niet tevreden, maar ook niet ontevreden.

Figuur 5.4 – Hoe tevreden of ontevreden bent u over de volgende zaken met betrekking tot deze bedrijfsvestiging? (coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=15)

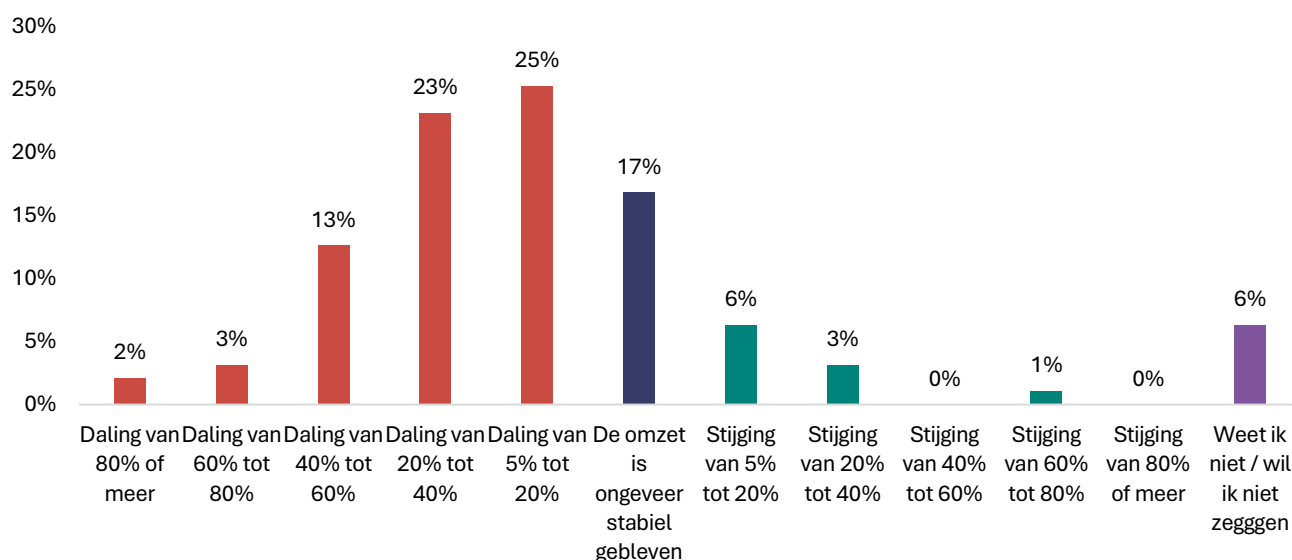

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

5.3 Omzet ontwikkelt zich negatief

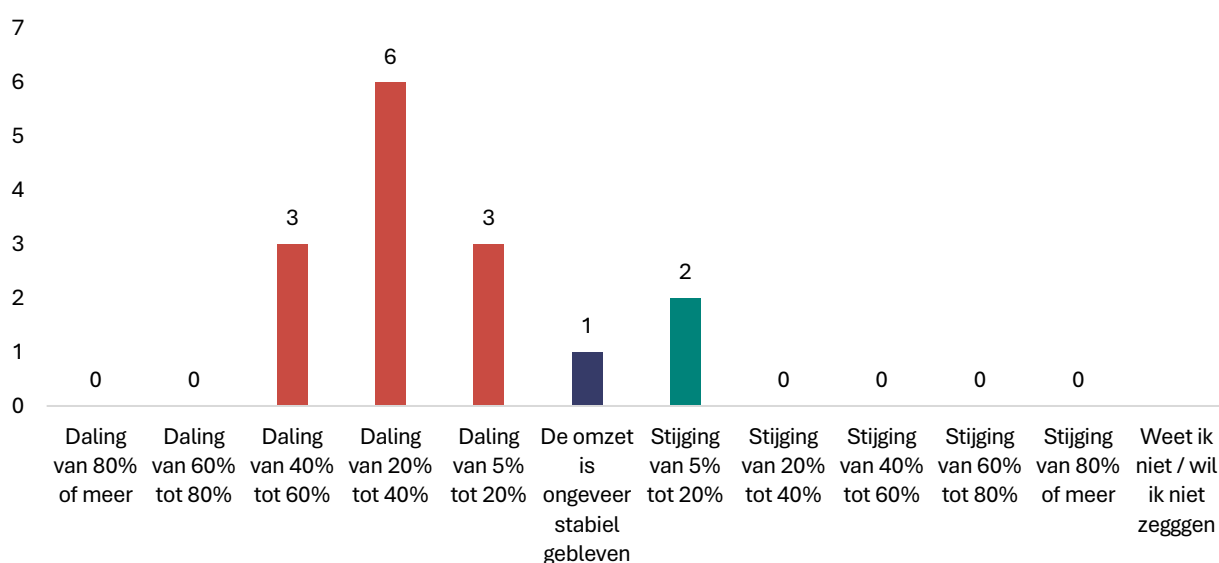
Twee derde van de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad (66%) geeft aan dat de omzet van hun bedrijfsvestiging in de afgelopen twee jaar is gedaald (Figuur 5.5). Bij een kwart (25%) daalde de omzet met 5% tot 20% en ook een kwart (23%) kende 20% tot 40% omzetsdaling. Bij 17 procent van de ondernemers bleef de omzet min of meer gelijk en elf procent heeft nu meer omzet dan twee jaar geleden.

Figuur 5.5 – Hoe heeft de omzet van deze locatie (bedrijfsvestiging) zich ontwikkeld de afgelopen twee jaar? (horeca en detailhandel in binnenstad; n=95)

Negen van de 12 coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum kenden de afgelopen twee jaar een omzetsdaling (Figuur 5.6). Bij een onderneming bleef de omzet gelijk en twee coffeeshopondernemers kenden een omzetstijging van 5 tot 20 procent.

Figuur 5.6 – Hoe heeft de omzet van deze locatie (bedrijfsvestiging) zich ontwikkeld de afgelopen twee jaar? (coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=15)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

Ondernemers kregen de mogelijkheid om hun omzetontwikkeling over de afgelopen twee jaar toe te lichten. Omzetsdaling komt vooral door een afname van betalende bezoekers. Ook worden beleidsmaatregelen zoals de vervroegde sluitingstijd voor horeca genoemd. Daarnaast noemt men stijgende kosten. Bij omzetsstijging gaat het vooral om prijzen die zijn aangepast vanwege de stijgende kosten. In een enkel geval is de omzet gestegen vanwege stijgende naamsbekendheid of vanwege nieuwe activiteiten zoals een verbeterde webwinkel. In Figuur 5.7 staan enkele toelichtingen.

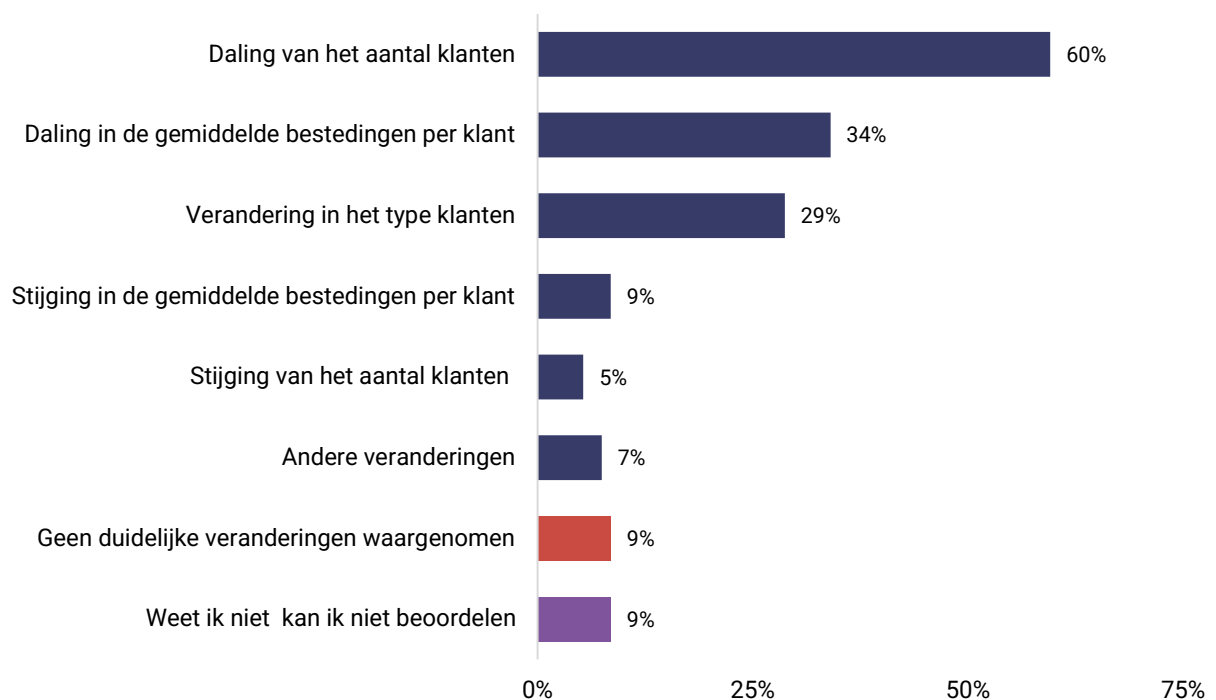
Figuur 5.7 – Kunt u dit toelichten? Welke zaken waren of zijn bepalend voor deze omzetontwikkeling?

- *“Te weinig gasten! Binnenstad is niet meer uitnodigend, de horeca in de buitenwijken hebben het druk.”* (restaurant binnenstad)
- *“Er zijn veel dagjes mensen die niet bij de winkels naar binnen gaan. Veel mensen blijven weg omdat Amsterdam ondertussen een hele slechte reputatie begint te krijgen. Onze klanten blijven weg omdat in hun eigen land vaak al cannabis gelegaliseerd is.”* (coffeeshop in binnenstad)
- *“Amsterdam is te duur door de belastingen en maatregelen.”* (hotel binnenstad)
- *“Sluitingstijd om 01:00 uur op vrijdag-zaterdag.”* (café binnenstad)
- *“Minder toerisme, minder uitgaven.”* (winkel binnenstad)
- *“De regels en openingstijden verslechteren de omzetontwikkeling. Ik weet niet waarom er minder toeristen komen.”* (café binnenstad)
- *“De binnenstad is te duur en te onaantrekkelijk geworden. Er zijn geen speciale winkels meer. Zara in Almere is hetzelfde. Daar kan je parkeren voor een goedkoper tarief en er is goedkopere horeca. Daar zijn niet zoveel belastingen als hier in de binnenstad.”* (restaurant binnenstad)
- *“Omdat in vele landen om ons heen en verder weg, cannabis (gedeeltelijk) gelegaliseerd is en wij als land het nakijken hebben i.v.m. het hypocriete gedoogbeleid wat al meer dan 40 jaar in stand wordt gehouden. Mensen hoeven niet meer naar Nederland te komen, ze kunnen het nu gewoon in hun eigen land kopen.”* (coffeeshop stadsdeel Centrum)
- *“De omzetontwikkeling is sterk beïnvloed door de door de gemeente genomen maatregelen. Deze maatregelen hebben geleid tot een duidelijke afname van bereikbaarheid en bezoekersstromen in het gebied. Als direct gevolg hiervan is mijn omzet gedaald met circa 40–50%. De combinatie van verminderde passanten, strengere regulering en beperkte toegankelijkheid heeft een directe en aantoonbare negatieve impact gehad op de bedrijfsvoering. Deze factoren zijn bepalend geweest voor de omzetsdaling.”* (snackbar binnenstad)
- *Zelf denk ik dat het vooral komt omdat de stad Amsterdam te duur wordt voor veel toeristen. En Amsterdam is ook niet meer de enige stad in de wereld die coffeeshops heeft. Anti campagnes van de gemeente en de Brexit zullen er ook toe bijgedragen hebben.”* (coffeeshop binnenstad)
- *“Wij zijn in de weekenden 2 uur kwijt wat toch wel de drukste uren waren.”* (winkel binnenstad)
- *“Het wegblijven van toeristen die wat te besteden hebben.”* (winkel binnenstad)
- *“Komt voornamelijk door prijsstijging.”* (café binnenstad met omzetsstijging)
- *“Prijsverhogingen als gevolg van prijsstijgingen inkoop, forse verhoging loonsommen conform CAO, netto winst is afgenomen ondanks omzetsstijging.”* (restaurant binnenstad met omzetsstijging)

De ontwikkelingen bij de bedrijfsvestigingen hangen samen met de gemiddeld negatieve omzetontwikkeling. Zo kende 60 procent van de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad de afgelopen twee jaar een daling van het aantal klanten en ziet een derde (34%) dat de gemiddelde bestedingen per klant gedaald zijn (Figuur 5.8). Drie op de tien hebben te maken met een verandering in type klanten, wat zowel positief als negatief kan zijn.

Bij een minderheid van de ondernemers zijn de verandering over de afgelopen twee jaar positief. Zo zegt negen procent dat de gemiddelde bestedingen per klant stegen en had vijf procent een stijging van het aantal klanten.

Figuur 5.8 – Welke veranderingen heeft u de afgelopen twee jaar waargenomen binnen deze locatie (bedrijfsvestiging)? (horeca en detailhandel in binnenstad; n=94)

Twaalf van de 15 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum hebben minder klanten dan twee jaar geleden (Figuur 5.9). Ook zagen vijf ondernemers een verandering in het type klanten en een daling van de gemiddelde bestedingen per klant. Twee coffeeshopondernemers hebben daarentegen meer omzet dan twee jaar geleden en een ondernemer geeft aan dat de gemiddelde bestedingen per klant zijn gestegen.

Figuur 5.9 – Welke veranderingen heeft u de afgelopen twee jaar waargenomen binnen deze locatie (bedrijfsvestiging)? (coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=15)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

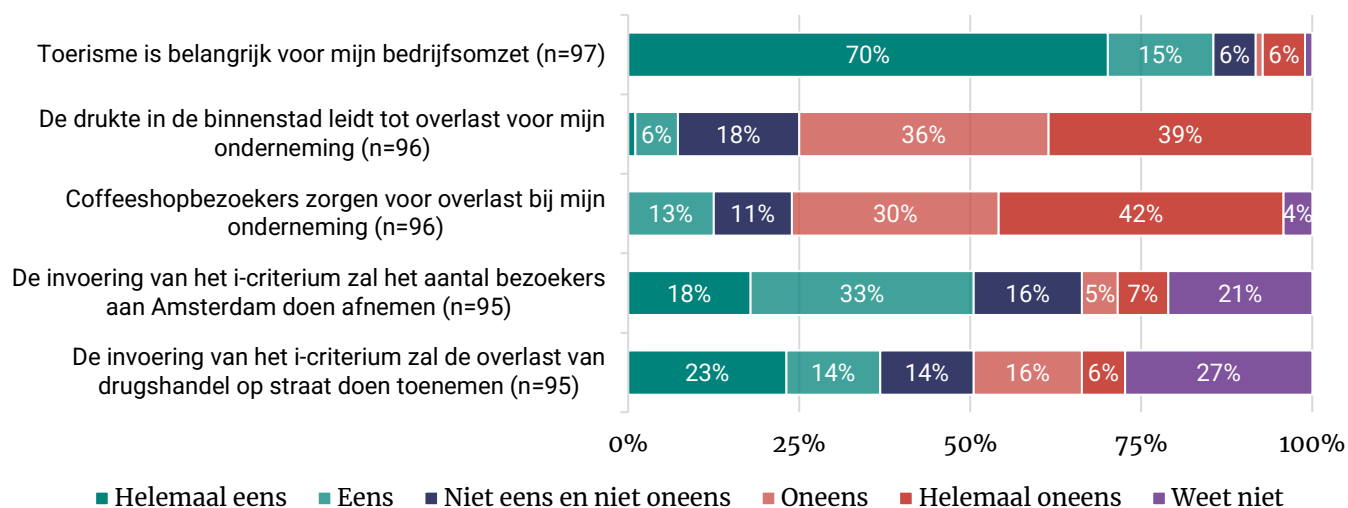
6 Houding toerisme, drukte en i-criterium

6.1 Weinig last van coffeeshopbezoekers

Aan het eind van de vragenlijst legden we horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad een aantal stellingen voor (Figuur 6.1). Hieruit komt een aantal zaken naar voren:

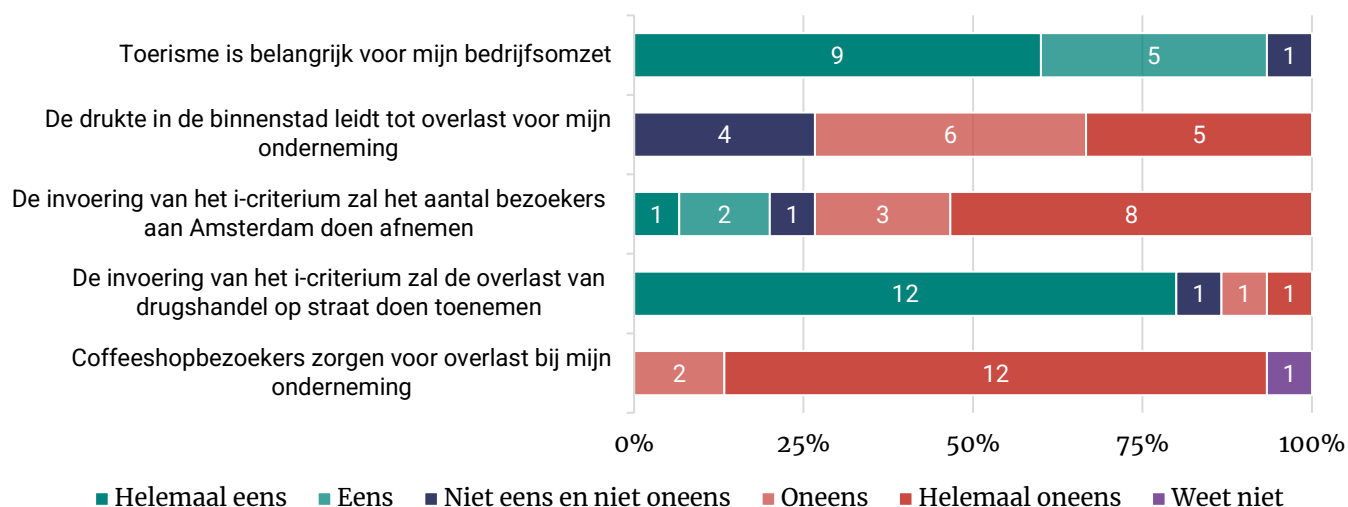
- Allereerst is toerisme belangrijk voor deze ondernemers: 15 procent geeft aan dat het belangrijk voor de bedrijfsomzet en 70 procent is het hier helemaal mee eens.
- Ten tweede geeft de drukte in de binnenstad weinig overlast voor ondernemers. Driekwart (75%) ervaart dit helemaal niet zo, zeven procent wel.
- Ten derde ervaren ondernemers weinig overlast van coffeeshopbezoekers. Zeven op de tien (72%) ontkennen dat deze groep voor overlast zorgt bij hun onderneming. Dertien procent ervaart wel enige overlast.
- Over het i-criterium – vooral over of het leidt tot overlast van drugshandel op straat – zijn de meningen meer verdeeld. Een substantieel deel van de ondernemers kan de stellingen hierover niet goed beantwoorden, waarschijnlijk omdat ze niet goed weten wat het i-criterium is. Degenen die wel antwoord geven, denken overwegend dat invoering zal leiden tot minder bezoekers. De helft (51%) is het hiermee eens en dertien procent is het ermee oneens. Een derde van de ondernemers (37%) denkt dat de invoering van een i-criterium voor een toename in overlast van drugshandel op straat zal leiden. Een vijfde (22%) denkt van niet. De rest kan de vraag niet beantwoorden of verwacht weinig effecten.

Figuur 6.1 – Bent u het eens of oneens met de onderstaande uitspraken?
(horeca en detailhandel in binnenstad)

Voor veertien van de 15 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum is toerisme belangrijk voor hun bedrijfsomzet (Figuur 6.2). Een ondernemer is het hier niet mee eens, maar ook niet mee oneens. Geen enkele van de 15 deelnemende coffeeshopondernemers ervaart overlast door de drukte in de binnenstad bij de eigen onderneming. In tegenstelling tot de horeca- en detailhandelondernemers in de binnenstad verwachten de aan het onderzoek deelnemende coffeeshopondernemers niet dat een i-criterium zal leiden tot een afname van het aantal bezoekers (11 van de 15 zijn het oneens met deze stelling). Wel verwachten twaalf van de 15 deelnemende coffeeshopondernemers in stadsdeel Centrum dat de invoering van een i-criterium zal leiden tot meer overlast van drugshandel op straat. Twee coffeeshopondernemers zijn het daarmee oneens.

Figuur 6.2 – Bent u het eens of oneens met de onderstaande uitspraken?
(coffeeshopondernemers stadsdeel centrum; n=15)

Let op: uitkomsten in bovenstaande grafiek zijn vanwege laag aantal deelnames weergegeven in aantallen.

Bijlage 1: gebruikte vragenlijst

Onderzoek binnenstad Amsterdam

Aanwijzingen voor het invullen:

- Vul de vragenlijst a.u.b. in met blauwe of zwarte pen.
- De meeste vragen kunt u beantwoorden door een hokje aan te kruisen.
- Heeft u een vergissing gemaakt? Maak het aangekruiste vakje zwart en kruis het juiste vakje aan.
- Vult u de vragenlijst zo volledig mogelijk in. Mocht een vraag niet voor u gelden, dan kunt u dat aankruisen.
- Als u nog vragen heeft, kunt u tijdens kantooruren gratis bellen met de helpdesk van Ipsos I&O via 0800 – 0191 of een e-mail sturen naar helpdesk@ioresearch.nl

We vragen u om deze vragenlijst te beantwoorden vanuit uw perspectief als ondernemer of bedrijfsleider/manager van het bedrijf waar deze brief is bezorgd. We spreken in de vragenlijst over 'uw onderneming'. Hiermee bedoelen we de vestiging waarvan u ondernemer bent óf waar u als bedrijfsleider/manager werkt.

1. Welke situatie is het meest op u van toepassing?

- ☐ Ik ben eigenaar van dit bedrijf / deze locatie
- ☐ Ik ben de bedrijfsleider / manager van dit bedrijf / deze locatie
- ☐ Ik ben werknemer bij dit bedrijf / deze locatie
- ☐ Anders, namelijk:

2. Vindt u het druk of rustig in de omgeving van uw locatie?

- ☐ Heel druk
- ☐ Redelijk druk
- ☐ Niet druk, maar ook niet rustig
- ☐ Redelijk rustig
- ☐ Heel rustig
- ☐ Weet ik niet / kan ik niet beoordelen

3. In hoeverre ervaart u overlast van drukte in de omgeving van uw locatie?

- ☐ Heel veel overlast
- ☐ Veel overlast
- ☐ Niet veel, maar ook niet weinig overlast
- ☐ Weinig overlast
- ☐ Heel weinig / geen overlast
- ☐ Weet ik niet / kan ik niet beoordelen

4. Heeft u het idee dat de drukte en overlast in de omgeving van uw locatie de afgelopen 2 jaar zijn afgenomen of toegenomen?

	Sterk afgenomen	Afgenomen	Ongeveer gelijk gebleven	Toegenomen	Sterk toegenomen	Weet niet
Drukke	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Overlast van drukte	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Wilt u nog iets toelichten over de drukte en overlast in omgeving van uw locatie? Hieronder heeft u daar de ruimte voor.

Nu volgen enkele vragen over de binnenstad van Amsterdam en het beleid van de gemeente.

De gemeente ontwikkelt beleid waarmee ze de balans tussen de drukte door bezoekers en de leefbaarheid voor bewoners probeert te bewaken. Daartoe heeft de gemeente onder andere de Aanpak Binnenstad en de verordening Toerisme in Balans opgesteld.

6. Bent u bekend met de maatregelen die de gemeente de afgelopen jaren heeft genomen om de drukte in de binnenstad te beïnvloeden?

- ☐ Ik ben daar goed mee bekend
☐ Ik ben op hoofdlijnen bekend met het beleid
☐ Ik weet (bijna) niets van het beleid

	Heel goed	Goed	Niet goed en niet slecht	Slecht	Heel slecht	Weet niet
7. Wat vindt u van het gemeentelijke beleid met betrekking tot de drukte in de binnenstad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Kunt u dat toelichten? Wat vindt u er goed en/of niet goed aan?

9. Hebben de maatregelen volgens u de drukte/overlast in de omgeving van uw locatie beïnvloedt?

U kunt meerdere antwoorden invullen.

☐ Ja, drukte is sterk afgenomen	☐ Ja, overlast is sterk afgenomen
☐ Ja, drukte is iets afgenomen	☐ Ja, overlast is iets afgenomen
☐ Ja, drukte is iets toegenomen	☐ Ja, overlast is iets toegenomen
☐ Ja, drukte is sterk toegenomen	☐ Ja, overlast is sterk toegenomen
☐ Nee, het is hetzelfde gebleven	
☐ Weet ik niet / kan ik niet beoordelen	

10. Heeft u suggesties voor de gemeente hoe ze de leefbaarheid in de binnenstad kan verbeteren?

Nu volgen een aantal vragen over uw eigen bedrijf / locatie.

11. Waar komen uw betalende klanten (bij deze vestiging) ongeveer vandaan?

Kunt een verdeling maken die optelt tot 100%?

Een inschatting is voldoende.

Nederland _____ %

Buitenland _____ %

☐ Weet ik niet / kan ik niet beoordelen → ga naar vraag 13

12. Hoe was dit 2 jaar geleden ongeveer? Kunt u nogmaals een verdeling van uw klanten (bij deze vestiging) geven?

Een inschatting is voldoende.

Nederland _____ %

Buitenland _____ %

☐ Weet ik niet / kan ik niet beoordelen

13. Hoe tevreden of ontevreden bent u over de volgende zaken met betrekking tot deze bedrijfsvestiging?

	Ze er te v re de n	Te v re de n	Niet te v re de n en niet on te v re de n	On - te v re de n	Ze er on te v re de n	We et niet / wil ik niet zeg gen
Het aantal klanten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De omzet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De toekomst	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. Hoe heeft de omzet van deze locatie (bedrijfsvestiging) zich ontwikkeld de afgelopen twee jaar?

☐ Daling van 80% of meer	☐ Stijging van 5% tot 20%
☐ Daling van 60% tot 80%	☐ Stijging van 20% tot 40%
☐ Daling van 40% tot 60%	☐ Stijging van 40% tot 60%
☐ Daling van 20% tot 40%	☐ Stijging van 60% tot 80%
☐ Daling van 5% tot 20%	☐ Stijging van 80% of meer
☐ De omzet is ongeveer stabiel gebleven	☐ Weet ik niet / wil ik niet zeggen

→ ga naar vraag 16

15. Kunt u dit toelichten? Welke zaken waren of zijn bepalend voor deze omzetontwikkeling?

16. Welke veranderingen heeft u de afgelopen twee jaar waargenomen binnen deze locatie (bedrijfsvestiging)? U kunt meerdere antwoorden invullen.

- ☐ Stijging van het aantal klanten
- ☐ Daling van het aantal klanten
- ☐ Verandering in het type klanten
- ☐ Stijging in de gemiddelde bestedingen per klant
- ☐ Daling in de gemiddelde bestedingen per klant
- ☐ Andere veranderingen, namelijk:

- ☐ Geen duidelijke veranderingen waargenomen
- ☐ Weet ik niet kan ik niet beoordelen

We sluiten af met een paar stellingen.

17. Bent u het eens of oneens met de onderstaande uitspraken?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens en niet oneens	Oneens	Helemaal oneens	Weet niet
Toerisme is belangrijk voor mijn bedrijfsomzet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De drukte in de binnenstad leidt tot overlast voor mijn onderneming	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De invoering van het i-criterium zal het aantal bezoekers aan Amsterdam doen afnemen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De invoering van het i-criterium zal de overlast van drugshandel op straat doen toenemen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Coffeeshopbezoekers zorgen voor overlast bij mijn onderneming	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tot stellen we nog een paar vragen over uzelf en uw onderneming. Deze gebruiken we alleen bijvoorbeeld om te kijken of ondernemers in de ene buurt andere wensen hebben dan ondernemers in de andere buurt.

18. Wat zijn de vier cijfers van de postcode van uw bedrijfs(locatie)?

--	--	--	--

19. Hoe lang is uw onderneming al gevestigd in de binnenstad?

- ☐ Minder dan een jaar
- ☐ 1 tot 3 jaar
- ☐ 3 tot 5 jaar
- ☐ 5 tot 10 jaar
- ☐ Langer dan 10 jaar
- ☐ Wil ik niet zeggen

20. Wat voor type onderneming heeft u?

- ☐ Coffeeshop
- ☐ Restaurant
- ☐ Bar
- ☐ Hotel
- ☐ Winkel
- ☐ Anders, namelijk:

- ☐ Wil ik niet zeggen

Hartelijk dank voor uw medewerking uw medewerking!

Stuur de ingevulde vragenlijst terug in bijgevoegde antwoordenvelop naar:

Antwoordnummer 1104

7500 VB ENSCHEDE

Een postzegel plakken is niet nodig.

Bijlage 2: achtergrondkenmerken respondenten

Postcode	Coffeeshop in stadsdeel centrum	Horeca en detailhandel in binnenstad
1011	2	18
1012	9	75
1013	2	0
1015	2	0
1016	1	0
Geen antwoord	0	4*
Totaal	16	97

*Omdat we alleen horeca en detailhandel in de binnenstad hebben benaderd, weten we in principe dat deze ondernemers in postcodegebieden 1011 en 1012 gevestigd zijn.

Hoe lang is uw onderneming al gevestigd in de binnenstad?	Coffeeshop in stadsdeel centrum	Horeca en detailhandel in binnenstad
Minder dan een jaar	0	1
1 tot 3 jaar	0	3
3 tot 5 jaar	0	6
5 tot 10 jaar	1	15
Langer dan 10 jaar	15	71
Wil ik niet zeggen	0	1
Totaal	16	97

Type onderneming	Coffeeshop in stadsdeel centrum	Horeca en detailhandel in binnenstad
Coffeeshop	16	0
Restaurant	0	29
Bar / café	0	11
Hotel	0	1
Winkel	0	36
Anders	0	19
Wil ik niet zeggen	0	1
Totaal	16	97

Bijlage 3: notitie literatuurstudie

1 Conclusies

In 2021 voerde Ipsos I&O voor de Bond van Cannabisdetailisten (BCD) het onderzoek 'Toerisme in de stad' uit. De dataverzameling vond plaats van in oktober en november 2021. Inmiddels is het januari 2026 en ziet de wereld er anders uit dan toen. Destijds zaten we nog midden in de coronacrisis. Hoewel in de veldwerkperiode relatief weinig maatregelen golden in vergelijking met de periode daarvoor, was het toerisme zeker niet op het niveau van voor de crisis of van na 2024. Zo was er bijvoorbeeld bijna geen overzees toerisme.

De BCD wilde graag weten in hoeverre de belangrijkste conclusies uit 'Toerisme in de stad' (2021) overeind blijven staan in het licht van tussentijdse ontwikkelingen en verschenen publicaties. In deze conclusies beantwoorden we deze vraag per conclusie uit 'Toerisme in de stad' aan de hand van de uitgevoerde literatuurstudie.

1 Uitkomst 2021: 'Coffeeshops zijn niet de belangrijkste bezoekenredenen voor toeristen'

Het originele onderzoek uit 2021 stelde vast dat wandelen (35% noemde het als hun belangrijkste motief en 66% plaatst het in hun top 3), musea (21% op nummer 1, 42% in top 3) en architectuur (11%; 42% in top 3) de belangrijkste bezoekenredenen voor toeristen zijn. Coffeeshops worden minder vaak als belangrijkste bezoekenmotief genoemd (16%; 35% in top 3). *Onderzoek Toeristisch Dagbezoek* uit 2025 bevestigt dit beeld in grote lijnen. Wandelen (51%) en museumbezoek (21%) zijn de belangrijkste bezoekenredenen voor buitenlandse dagbezoekers. Drie procent noemt coffeeshops als belangrijkste reden voor hun bezoek.

Hiermee is het waarschijnlijk dat coffeeshops nog steeds niet de belangrijkste bezoekenredenen zijn voor toeristen.

Kanttekening hierbij is dat we bij het onderzoek in 2021 keken naar alle buitenlandse bezoekers, terwijl het *Onderzoek Toeristisch Dagbezoek* zich uitsluitend richt op bezoekers die niet in Amsterdam overnachten. Verder zijn er nu meer toeristen dan in 2021 toen er nog coronamaatregelen waren en uitgaansgelegenheden bijvoorbeeld eerder sloten. Het aantal bezoekers en overnachtingen steeg sindsdien sterk. Mogelijk dat dit tot verschuiving in bezoekenredenen heeft geleid, maar dit kunnen we niet met zekerheid zeggen.

2 Uitkomst 2021: 'Inwoners hebben last van toeristen die cannabis gebruiken, maar meer nog van alcoholgebruik'

het onderzoek uit 2021 liet zien dat ruim de helft van de Amsterdammers (58%) enige overlast ervoer van toeristen, en in het centrum had een grote meerderheid last van toerisme. Hoewel cannabisgebruik door toeristen overlast gaf voor de helft (52%) van de bewoners, ervoeren meer bewoners last van toeristen die alcohol consumeerden (63%).

Dit beeld wordt niet ondersteund door de binnenstadsenquête 2024. Daar zegt een derde (37%) overlast van blowende mensen te ervaren en 29 procent ervaart overlast van alcohol drinkende mensen, hoewel het hier niet gespecificeerd is dat het om toerisme moet gaan. Wel vindt 64 procent dat toeristen te dominant aanwezig zijn in de binnenstad.

Tot slot valt op te merken zowel in *Toerisme in de Stad* als andere publicaties de grootste overlast in de

binnenstad niet lijkt te komen door alcohol- of drugsgebruik per se. In *Toerisme in de Stad* was het vooral drukte en roekeloos fietsende toeristen en een eenzijdig winkelaanbod. In de publicaties van na 2021 gaat het vooral om afval op straat. Daarnaast komt uit diverse studies naar voren dat de focus op toerisme en overtoerisme de leefbaarheid onder druk kan zetten.⁷

Amsterdammers zeggen in 2024 meer last te hebben van blowende mensen dan van alcohol drinkende mensen. Mogelijk is het beeld ten opzichte van 2021 daarmee veranderd. Wel lijken inwoners (net als eerder) nog meer last te hebben van bijv. afval dan van middelengebruik.

Kanttekening bij de bevindingen is dat een deel van de nieuwe publicaties gaat over overlast in het algemeen in plaats van over overlast door toerisme. Dit maakt een exacte vergelijking niet mogelijk.

3 Uitkomst 2021: ‘Deel van bezoekers zou mogelijk niet meer naar Amsterdam komen bij invoering i-criterium’

Van alle toeristen verwachtte in ‘Toerisme in de Stad’ ruim driekwart Amsterdam waarschijnlijk ook te bezoeken als ze niet naar een coffeeshop konden (dus bij invoering van een i-criterium). Een minderheid van de coffeeshop bezoekende onderzoekers zou wegblijven.

In het literatuuronderzoek zijn geen recentere publicaties gevonden waarin deze conclusie is onderzocht.

4 Uitkomst 2021: ‘Aanschaf drugs verplaatst mogelijk naar illegaliteit bij invoering i-criterium’

Een deel van de coffeeshop bezoekende toeristen gaf in het onderzoek ‘Toerisme in de Stad’ aan te verwachten Amsterdam te blijven bezoeken bij de invoering van een i-criterium, maar dan op een andere manier aan drugs proberen te komen. Ze willen het dan op straat kopen (17%) of anderen het voor zich laten aanschaffen (13%).

Op basis van het literatuuronderzoek lijkt dit sindsdien niet opnieuw aan toeristen te zijn gevraagd. Wel; blijkt uit de factsheet straatdealen dat het aantal incidenten met straatdealen is toegenomen in de periode 2023-2024 vergeleken met de periode 2021-2022. Tussen 2023 en 2024 nam het aantal incidenten straatdealen in het centrum echter weer af van 983 naar 794. Dit geeft aan dat straatdealen een reëel probleem is dat een grillig verloop kent (in de onderzochte literatuur werd geen verklaring gegeven voor dit grillige verloop). Een randvoorwaarde voor toeristen om drugs op straat te kunnen kopen – de aanwezigheid van straatdealers – is dus in elk geval aanwezig.

In het literatuuronderzoek zijn geen recentere publicaties gevonden waarin deze conclusie is onderzocht. Cijfers over straatdealen laten wel zien dat het in elk geval mogelijk is voor toeristen om hun drugs op straat te kopen, mocht dat voor hen in de coffeeshop niet meer mogelijk zijn.

Samengevat kan worden gesteld dat de bevinding uit 2021 dat coffeeshops niet de belangrijkste bezoekenredenen zijn voor toeristen, ondersteund lijkt te worden door later onderzoek⁸.

Voor overlast van toerisme is het beeld minder eenduidig. In het onderzoek van 2021 gaven inwoners aan meer last te hebben van toeristen die alcohol gebruiken dan van toeristen die cannabis gebruiken.

⁷ Zie *SNACKS and the CITY*; Iris Hagemans (2025) en *de parallelle economie in de Amsterdamse binnenstad*; Andersson, Elffers, Felix (2024).

⁸ Onderzoek Toeristisch Dagbezoek in Amsterdam; O&S Amsterdam (2024): <https://onderzoek.amsterdam.nl/publicatie/onderzoek-toeristisch-dagbezoek-in-amsterdam>

Uit de Binnenstadsenquête 2024 (O&S Amsterdam; 2024) blijkt dat inwoners in 2024 meer last hebben van blowende mensen dan van mensen die alcohol gebruiken. Omdat het niet om exact dezelfde groepen gaat, is het lastig hier een vergelijking te maken. Wat wel opvalt is dat inwoners nog meer last lijken te hebben van andere zaken. In het onderzoek uit 2021 ging het vooral om drukte en roekeloos fietsende toeristen en een eenzijdig winkelaanbod. In de binnenstadsenquête 2024 (O&S Amsterdam; 2024) gaat het vooral om afval op straat. Daarnaast komt uit diverse studies naar voren dat de focus op toerisme en overtoerisme de leefbaarheid onder druk kan zetten.⁹

Sinds 2021 zijn er geen onderzoeken uitgevoerd onder toeristen in relatie tot het i-criterium, daarom kunnen over dit onderwerp geen nieuwe conclusies getrokken worden. In hoeverre toeristen wegblijven bij de invoering van een i-criterium, blijft daarmee het best te beantwoorden op basis van het onderzoek uit 2021. Hetzelfde geldt voor de vraag in hoeverre de invoering van een i-criterium zal leiden tot een toename van het aantal toeristen dat op straat drugs koopt.

⁹ Zie *SNACKS and the CITY*; Iris Hagemans (2025) en *de parallelle economie in de Amsterdamse binnenstad*; Andersson, Elffers, Felix (2024).

2 Achtergrond van het onderzoek

In 2021 voerde Ipsos I&O voor de Bond van Cannabisdetailisten (BCD) het onderzoek 'toerisme in de stad' uit. De dataverzameling vond plaats van in oktober en november 2021. Inmiddels is het januari 2026 en ziet de wereld er anders uit dan toen. Destijds zaten we nog midden in de coronacrisis. Hoewel in de veldwerkperiode relatief weinig maatregelen golden in vergelijking met de periode daarvoor, was het toerisme zeker niet op het niveau van voor de crisis of van na 2024. Zo was er bijvoorbeeld bijna geen overzees toerisme.

3 Bevindingen onderzoek 'toerisme in de stad' (2021)

De BCD wil nu weten in hoeverre de belangrijkste conclusies van het 'toerisme in de stad' overeind blijven staan in het licht van tussentijdse ontwikkelingen en verschenen publicaties. Belangrijke bevindingen die we met deze literatuurstudie willen toetsen zijn:

1 Coffeeshops zijn niet de belangrijkste bezoekenredenen voor toeristen

Uit het onderzoek uit 2021 bleek door de stad kunnen wandelen (95%), het bekijken van gebouwen en architectuur (79%) en het bezoeken van musea (61%) en restaurants (60%) en uitgaan (58%) voor toeristen de belangrijkste redenen zijn om Amsterdam te bezoeken. De aanwezigheid van coffeeshops is voor de helft van de toeristen (47%) een (zeer) belangrijke bezoekenreden. Ook wanneer toeristen een top 3 maken van bezoekenredenen, komt wandelen bij 35 procent op de eerste plek. Bij twee derde staat dit op een plek in de top 3. Daarna volgen de musea (bij 21% op 1, bij 42% in top 3) en coffeeshops (16% en 35%). Kortom: bezoek aan coffeeshops is een belangrijk bezoekenmotief voor toeristen, maar er zijn belangrijkere bezoekenredenen.

2 Inwoners hebben last van toeristen die cannabis gebruiken, maar meer nog van alcoholgebruik

Terugkijkend naar de situatie voor de coronacrisis (het onderzoek vond plaats tijdens de coronacrisis) ervoer ruim de helft (58%) van de Amsterdammers minimaal enige overlast van toerisme. Een vijfde ondervond zelfs veel last. In het centrum is de overlast echter beduidend groter, met name in het oude centrum. Onder inwoners van de postcodegebieden 1011 en 1012 had 87 procent voor de coronacrisis veel tot enige overlast.

Wanneer men kan kiezen uit een voorgelegde lijst met overlastgevendende situatie, blijkt dat men het meest last heeft van 'roekeloos' fietsende toeristen (79%) en de drukte in de binnenstad (78%) en 'groot Amsterdam' (66%). Daarna volgen het winkelaanbod dat meer is gericht op toeristen (66%), toeristen die lawaai maken (66%), alcohol drinken (63%), met rolkoffers over straat (54%) gaan en cannabis gebruiken (52%). Ruim de helft van de inwoners heeft dus last van toeristen die wiet en hasj gebruiken. Cannabis veroorzaakt meer overlast dan de genotsmiddelen lachgas en pillen, maar minder dan alcohol. Inwoners zien ook liever dat alcoholtoerisme ontmoedigd wordt (72% is voorstander) dan dat coffeshopbezoek ontmoedigd wordt (53% is voorstander).

3 Deel van bezoekers zou mogelijk niet meer naar Amsterdam komen bij invoering i-criterium

Het merendeel van de inwoners verwacht dat invoering van het i-criterium zal zorgen voor minder overlast van cannabisgebruikende toeristen (80%), drukte in de binnenstad (65%) en algemene overlast van toeristen (57%). Maar er zijn ook zorgen. Zo verwacht 46 procent van de inwoners dat overlast van drugsdealers op straat zal toenemen omdat toeristen hun drugs elders zullen zoeken.

Van alle toeristen verwacht ruim driekwart Amsterdam waarschijnlijk ook te bezoeken als ze niet naar een coffeeshop konden. Zeven procent zegt zeker te zullen wegblijven en voor 10 procent is dat mogelijk het geval. Van de toeristen die Amsterdam (mede) bezoeken om naar de coffeeshop te gaan, zegt 15 procent dat ze weg zouden blijven als dat niet meer zou kunnen. Dit vertegenwoordigt ongeveer 10 procent van alle toeristen (gebaseerd op de cijfers uit het onderzoek van 2021).

4 Aanschaf drugs verplaatst mogelijk naar illegaliteit bij invoering i-criterium

Vier op tien coffeeshop bezoekende toeristen (41%) zouden blijven komen als ze geen toegang meer krijgen tot de coffeeshop ('dan maar geen coffeeshopbezoek'). Een kwart (24%) is van plan te blijven komen en dan op een andere manier aan wiet of hasj zien te komen. Ze willen het dan op straat kopen (17%) of anderen het voor zich laten aanschaffen (13%).

4 Bevindingen uit andere bronnen sinds 2021

In deze paragraaf geven we een samenvatting van de literatuur en cijfers die we bij verschillende bronnen hebben gevonden. We hebben hiervoor publicaties gezocht die te maken hebben met toerisme in Amsterdam en coffeeshops in Amsterdam. We deden dit door te zoeken via openresearch.amsterdam.nl en Google en daarnaast bekende bronnen als CBS en NBTC te bekijken. De volgende bronnen en publicaties zijn in deze literatuurstudie geraadpleegd.

- Onderzoek toeristisch dagbezoek; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2025);
- Toerisme MRA 2024-2025; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2025);
- Monitor Attracties MRA; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2024);
- Binnenstadsenquête 2024; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2024);
- De parallelle economie in de Amsterdamse binnenstad; Andersson, Elffers, Felix (2024);
- Factsheet straatdealers in de Amsterdamse binnenstad: resultaten onderzoek 2025; Gemeente Amsterdam (2025);
- Forecast 2025 | update november: Verwachting verblijfstoerisme in Nederland; Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) (2025);
- Kerncijfers Gastvrijheidseconomie | versie najaar 2025; Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) (2025);
- Het haperende hart van de stad; UvA (Pinkster & Duyvendak) (2025);
- Monitor vijfde verplaatsing coffeeshops Amsterdam; Breuer & Intraval (2023);
- Coffeeshops in Nederland 2024; Breuer & Intraval (2025);
- SNACKS and the CITY; Iris Hagemans (2025);
- Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2025; gemeente Amsterdam (2025);
- Toeristische draagkracht van wijken in Amsterdam in 2023; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2024);
- Uitvoeringsprogramma Bezoekerseconomie 2025; gemeente Amsterdam (2025);
- Cijfers CBS via CBS-statline (bezocht op 12 december 2025).

Hierna geven we per onderzoek een korte beschrijving van de informatie in deze publicaties die het onderzoek Toerisme in de Stad (2021) in de context van de huidige situatie kan plaatsen.

Onderzoek toeristisch dagbezoek; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2025)

- In 2023 waren er 9,4 miljoen verblijfsbezoekers en 15,1 miljoen dagbezoekers. Het aantal dagbezoekers is dus aanmerkelijk groter dan het aantal verblijfsbezoekers. Dit onderzoek was specifiek onder dagbezoekers.
- Het onderzoek maakt onderscheid tussen verschillende typen dagbezoekers. Inwoners uit plaatsen rondom Amsterdam, inwoners van overig Nederland, buitenlandse bezoekers die in andere plaatsen verblijven (bijv. Haarlem) en buitenlandse bezoekers die niet in Nederland verblijven (bijv. Duits dagbezoek of mensen die Amsterdam bezoeken bij een overstap op Schiphol).
- De bezoekmotieven verschillen erg per groep dagbezoekers. Bezoekers uit omliggende plaatsen komen vaak om te winkelen. Inwoners uit overig Nederland komen relatief vaak voor museumbezoek naar Amsterdam. Buitenlandse dagbezoekers (totaal verblijf buiten Amsterdam) hebben als hoofddoel veelal wandelen door de stad (51%) en museumbezoek (21%). Drie procent noemt coffeeshopbezoek als belangrijkste bezoeken.
- In totaal zegt 39 procent van de buitenlandse dagbezoekers een coffeeshop te bezoeken of te verwachten te doen. Daarnaast denkt 7 procent dit misschien te doen. Wandelen langs de grachten (80% zeker), winkelen (58%), museumbezoek (55%) en de Wallen bezoeken (42%) staan hoger. Nederlandse dagbezoekers komen vrijwel niet voor coffeeshopbezoek (5% verwacht dit te doen; 3% misschien).
- Meer frequente bezoekers van Amsterdam vinden coffeeshopbezoek minder belangrijk.
- Nuance: de onderzoekers geven zelf aan dat de resultaten van het onderzoek zijn niet representatief voor alle dagbezoekers in Amsterdam, maar enkel voor de locaties waar veldwerk heeft plaatsgevonden (Centraal Station, de Nieuwmarkt, het Muntplein, het Museumplein, de Oude Pijp en het Leidseplein). Desalniettemin is het onderzoek omvangrijk met meetmomenten over een langere periode. Het beeld lijkt daardoor robuust en betrouwbaar.

Toerisme MRA 2024-2025; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2025)

- In 2024 waren er naar schatting 24,1 miljoen unieke bezoekers om Amsterdam. Dit waren 14,4 miljoen dagbezoekers en 9,7 miljoen verblijfsbezoekers.
- Dit zijn 5 procent minder dagbezoekers dan voor corona. Het aantal verblijfsbezoekers is 14 procent hoger dan voor corona.
- Er waren 22,9 miljoen overnachtingen. Gemiddeld verblijven bezoekers 2,36 nachten in Amsterdam en het aantal overnachtingen is 6 procent meer dan in 2019. Meer dan de helft van de hotelovernachtingen in de stad vindt plaats door buitenlanders. Alle herkomstlanden liggen boven het pre-corona niveau behalve Britten.
- De 14 miljoen dagbezoekers hebben in totaal 26,7 miljoen dagbezoeken aan Amsterdam gebracht.
- In 2024 waren er 233 duizend zeecruisepassagiers en 310 duizend riviercruisepassagiers. In 2018 waren er nog 800 duizend passagiers (zee- en riviercruise).

Monitor Attracties MRA; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2024)

- Aan het einde van 2023 telde de Metropoolregio Amsterdam (MRA) 883 attracties volgens het MRA Attractiebestand van O&S. In 2021 waren dit er 802.
- In de MRA zijn van elke categorie behalve 'overig' de meeste attracties in Amsterdam.
- Museumbezoek naderde in 2023 het niveau van voor corona.

Binnenstadsenquête 2024; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2024)

- In 2024 heeft O&S in opdracht van stadsdeel Centrum voor de vierde keer de Binnenstadsenquête uitgevoerd. Dit is een jaarlijkse online enquête over de prioriteiten van de Aanpak Binnenstad.
- De vragenlijst is in de periode 2 tot en met 22 september 2024 volledig ingevuld door 6.323 personen, onder wie 2.365 binnenstadsbewoners (37%), 815 ondernemers in de binnenstad (13%), 3.058 Amsterdammers uit de overige delen van de stad (49%) en 85 forenzen met een baan in de binnenstad (1%).
- Van de respondenten vindt 62% dat de binnenstad van Amsterdam in het algemeen achteruit gaat. Vooral op het gebied van schoonheid/netheid, drukte op straat en bereikbaarheid. Tien procent noemt specifiek dat drugsoverlast is verslechterd en twee procent vindt dat dit is verbeterd.
- De maatregelen van de gemeente om de leefbaarheid in de binnenstad te verbeteren vindt 46% (te) weinig ingrijpend en 40% is hier neutraal over of weet het niet. Als alleen naar de maatregelen in het Wallengebied wordt gekeken, vindt 32% de maatregelen (te) weinig ingrijpend en 25% juist (te) ingrijpend. Over het blowverbod op straat is 35 procent positief en 20 procent negatief. De rest is de maatregel niet opgevallen (27%) of staat er neutraal tegenover (15%). Over het eerder sluiten van terrassen en horeca op vrijdag en zaterdag is ongeveer een derde negatief.
- Van de respondenten is 38% een liefhebber van de binnenstad: zij komen er graag en mijden het gebied (meestal) niet. De grootste groep respondenten (45%) is wat minder uitgesproken en mijdt de binnenstad soms.
- Bijna driekwart van de respondenten voelt zich redelijk tot sterk verbonden met de binnenstad. Dit is vergelijkbaar met de verbondenheid met Amsterdam als geheel en gemiddeld genomen hoger dan de verbondenheid met de eigen woonbuurt in Amsterdam.
- Over het algemeen vinden de respondenten dat de binnenstad van Amsterdam een levendige en drukke plek zou moeten zijn voor zeer verschillende groepen. Daarbij vindt men wel vaker dat het een plek voor alle Amsterdammers moet zijn (91%) en wat minder vaak een plek voor heel Nederland (58%) of een internationale plek (57%).
- Bijna alle respondenten uit andere stadsdelen van Amsterdam komen minstens één keer per jaar in de binnenstad. Bijna zes op de tien respondenten gaan minstens één keer per week. De redenen om de binnenstad te bezoeken zijn door de jaren heen stabiel. Vijf procent kwam voor de coffeeshop naar de binnenstad.
- De vier voorwaarden voor thuisvoelen die genoemd worden in het reflectiestuk van de Universiteit van Amsterdam komen ook naar voren uit de enquêtes van de Aanpak Binnenstad:
 - Respondenten die wekelijks in de binnenstad komen, voelen zich er veel meer thuis dan degenen die er niet vaker dan een paar keer per jaar komen.
 - Van de respondenten voelt 68% zich (meestal) op hun gemak in de binnenstad. Ruim de helft van hen geeft een hoog cijfer voor thuisgevoel. De 16% die zich meestal niet op hun gemak voelen in de binnenstad, voelt zich er meestal ook niet thuis (79%).
 - Bijna driekwart van de respondenten die een 8 of hoger geven voor hun thuisgevoel, geven eenzelfde cijfer voor hun gevoel van trots op de Amsterdamse binnenstad. Van degenen die zich niet thuisvoelen, geeft tweederde ook een onvoldoende voor trots.
- In het Wallengebied zijn onder andere veel coffeeshops, raamprostitutie en horeca. Over de aanwezigheid van deze bedrijven wordt zeer verschillend gedacht. 38 procent wil even veel coffeeshops als nu. 3 procent wil meer en 51 procent wil minder. Alleen van souvenirwinkels, minimarkets & seksshops geeft men vaker (70%) aan dat men het minder wil.
- In 2024 vinden zes op de tien binnenstadsbewoners de binnenstad vervelend druk. Het aandeel dat het er gezellig druk vindt, daalde in tussen 2014 en 2024 van circa 70% naar 26%. Het oordeel over de drukte hangt sterk samen met de mate waarin men zich thuisvoelt in de binnenstad.

- Afval en wegopbrekingen zijn de meest voorkomende vormen van overlast in de binnenstad: 79% en 65% ervaren dit er meestal tot altijd. Daarna volgen op afstand de overlast van lange rijen op straat en blowende mensen (39% en 37%). Buitenslapers, drugsverslaafden en straatdealers zorgen bij 21%, 20% en 13% van alle respondenten meestal tot altijd voor ernstige overlast in de binnenstad.

De parallelle economie in de Amsterdamse binnenstad; Andersson, Elffers, Felix (2024)

- Uit het onderzoek volgt dat er in de Amsterdamse binnenstad een nauw verband is tussen de toeristenstroom, het winkelaanbod en de winkelhuren. De grote toeristenstroom leidt tot een aanbod van winkels die zich op toeristen richten. Die verkopen producten met relatief hoge marges en omloopsnelheid. Dat stelt hen in staat relatief hoge winkelhuren te betalen.
- Daardoor lopen de huren op wat een problematisch effect heeft voor winkels die zich niet op toeristen richten maar op de bewoners van de binnenstad of, in bredere zin, op Amsterdammers. Zij kunnen minder makkelijk hun prijzen verhogen, maar moeten wel hoge huren betalen.
- Het groeiende aanbod van toeristenwinkels leidt tot een verschraving van het winkelbestand. Dit gaat ten koste van de aantrekkingskracht voor Amsterdammers.
- De binnenstad heeft een aantal specifieke kenmerken die het een aantrekkelijk gebied maken voor malafide ondernemers. De vele toeristen die de stad bezoeken kunnen de hoge omzetten en de vele cashbetalingen rechtvaardigen. Daarnaast is de sociale controle in de binnenstad beperkt, doordat er maar weinig mensen wonen, zeker in de straten waar de low-budgetwinkels zijn gevestigd.
- Het onderzoek laat zien dat de aanwezigheid van malafide ondernemers meerdere negatieve effecten kent voor bonafide ondernemers. Vooral stijgende winkelhuren, diversiteit van de winkelstraat en kwaliteit van winkels. Zorgelijk is verder de aantasting van het rechtsgevoel van bonafide ondernemers. Zij ervaren dat malafide ondernemers buiten schot blijven, terwijl de gemeente volgens hen wel oog heeft voor de handhaving van lichte overtredingen. De (lokale) overheid en de bonafide ondernemers lijken daardoor eerder tegenover elkaar te staan, dan naast elkaar, terwijl zij een gezamenlijk belang hebben bij een economisch vitale en leefbare binnenstad.

Factsheet straatdealers in de Amsterdamse binnenstad: resultaten onderzoek 2025; Gemeente Amsterdam (2025)

- Het aantal incidenten straatdealen is toegenomen in de periode 2023-2024 vergeleken met de periode 2021-2022. Waarschijnlijk komt dit door Corona en de coronabeperkingen die in grote delen van deze periode golden. Hierdoor waren er minder bezoekers en navenant minder straatdealers.
- Tussen 2023 en 2024 is het aantal incidenten straatdealen in het centrum afgenomen van 983 naar 794. Een groot deel van de incidenten straatdealen binnen Amsterdam vindt plaats in Centrum: bijna 49% in 2023 en 43,5% in 2024.
- In 2024 zijn 642 unieke verdachten voor straatdealen aan gehouden. In 2023 waren dit er 781 (2022: 602).
- Verdachten zijn vrijwel altijd man. De gemiddelde leeftijd van de in 2022-2024 in Centrum aangehouden verdachten van straatdealen is 30 jaar. De helft van hen is 27 jaar of ouder, de andere helft is 26 jaar of jonger. In de periode 2022-2024 waren 82 (4,8%) van hen minderjarig en 2482 (28,4%) jongvolwassen (18-23 jaar).
- Van alle unieke verdachten van straatdealen in Centrum (periode 2022-2024) met een woonplaats in Nederland heeft 60% Amsterdam als woonplaats. Als je de verdachten met een onbekende woonplaats niet meetelt is dat 67%.
- Van de verdachten van straatdealen in stadsdeel Centrum in de periode 2022-2024 was 14% in diezelfde periode ook verdachte van een geweldsdelict in Amsterdam.

- 72% van de bewoners van Burgwallen-Oude Zijde geeft in 2024 aan zeker te weten of sterk het vermoeden te hebben dat het verkopen van drugs voorkomt in de buurt, voor Burgwallen-Nieuwe Zijde is dit aandeel 42%. In Amsterdam als geheel is dit percentage met 17% veel lager.
- Wat betreft het overlast ervaren van drugshandel geeft ruim de helft van de bewoners van de Burgwallen-Oude Zijde aan hier veel overlast in te ervaren. Voor de Burgwallen-nieuwe Zijde gaat het om 15% van de bewoners. Voor geheel Amsterdam is dit slechts 6%. Overlast komt vooral door bedreigende aanwezigheid, en intimidatie door dealers en afschrikken van ‘derden’.
- Het aantal overlastmeldingen over straatdealen in het Centrum is gestegen van 299 in 2023 naar 488 in 2024, dat is een stijging van 63%. Nadere analyse laat zien dat een groot deel van deze meldingen gaat over het gebied (Kop) Zeedijk e.o.

Forecast 2025 | update november: Verwachting verblijfstoerisme in Nederland; Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) (2025)

- Het binnenlands toerisme groeit in 2025 waarschijnlijk met 1% en remt af vergeleken met de groei in 2024 (+3,1%). Dit vertaalt zich naar ruim 30 miljoen verblijfsgasten in 2025.
- Internationaal bezoek groeit in 2025 met +5,1% naar 22 miljoen verblijfsgasten.
- Hiermee groeit internationaal bezoek harder dan in 2024 (+4,8%).

Kerncijfers Gastvrijheidseconomie | versie najaar 2025; Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) (2025)

- Verblijfbezoek ligt in Nederland in 2024 hoger dan pre-corona. Het meeste verblijf vindt plaats in Noord-Holland.
- Bezoek aan Noord-Holland is minst seizoensafhankelijk van alle provincies.
- Amsterdam kent verreweg de meeste hotelgasten. Ongeveer 8 keer zoveel als Rotterdam. Driekwart van het verblijfsverzoek aan Nederland is recreatief.

Het haperende hart van de stad; UvA (Pinkster & Duyvendak) (2025)

- Rapportage over kwalitatieve gesprekken via focusgroepen met deelnemers aan de Binnenstadsenquête 2024. In de rapportage is niet te lezen om hoeveel gesprekken en met welke bewoners het exact gaat. Daarmee geeft het rapport inzicht in gevoelens die leven zonder dat het duidelijk is in hoeverre deze gevoelens breed gedeeld worden.
- Doel van deze gesprekken was om bevindingen in de enquête over verbondenheid met en vermindering van de binnenstad beter te kunnen duiden en zo bij te dragen aan de discussie over de toekomst van de Amsterdamse binnenstad.
- De selectie respondenten laat grote emotionele betrokkenheid bij de stad en binnenstad zien, maar ervaart een verschil tussen hoe de binnenstad volgens hen moet zijn en hoe deze is. Op dit moment vinden ze het vooral te druk en te veel op bezoekers gericht in plaats van bewoners.

Monitor vijfde verplaatsing coffeeshops Amsterdam; Breuer & Intraval (2023)

- Amsterdam voerde een pilot uit die coffeeshops de mogelijkheid bood om zich te vestigen op een nieuwe locatie in de stad.
- De verplaatsing van de coffeeshops heeft niet geleid tot een stijging in overlast bij medewerkers van bedrijven in de directe omgeving van de nieuwe locatie (industrieterrein) en lijkt daarom een goede locatie.

Coffeeshops in Nederland 2024; Breuer & Intraval (2025)

- De gemeente Amsterdam heeft de meeste coffeeshops eind 2024 en ook het hoogste aantal coffeeshops per inwoner.
- Bijna alle coffeeshopgemeenten (102) hebben de handhaving van de gedoogcriteria – geen Affichering (A), Harddrugs (H), Overlast (O), Jeugdigen (J), Grote hoeveelheden (G) en Ingezetenen (I) – en de Maximale handelshoeveelheid in het beleid opgenomen.
- Echter zegt van de 81 coffeeshopgemeenten (79%) die het I-criterium in het beleid hebben opgenomen, een duidelijke minderheid het met hoge prioriteit te controleren (2%). In 2024 zijn handhaving van de AHOJGI-criteria niet in het beleid te hebben opgenomen. In 2024 zijn geen overtredingen van het I-criterium geregistreerd.

Status handhaving I-criterium	n	%
Niet in beleid	23	22
Wel in beleid, geen actieve controle	53	51
Lage prioriteit	25	24
Hoge prioriteit	2	2
Totaal	103	100

SNACKS and the CITY; Iris Hagemans (2025)

- Het onderzoek kijkt naar ‘toeristificatie’ van consumptieruimten in de binnenstad van Amsterdam en welke lokale sturing hierop is.
- Uit het onderzoek blijkt dat hogere winkelhuren zorgen voor meer standaardisatie. Omgevingen met de hoogste huren kenden tussen 2005 en 2025 de hoogste toeristificatie.
- Toeristenwinkels worden op sociale media geproblematiseerd als een monocultuur die de leefbaarheid van de binnenstad voor lokale bewoners bedreigt. En daarnaast als rommelige en laagwaardige bedrijvigheid en louche bedrijven. Deze overtuigingen zijn op sociale media neergezet als een urgent probleem dat actie van de lokale overheid vereist.
- “De vage definitie van ondermijning, de vergaande handelingsvrijheid onder het bestuursrecht, en de tegenstrijdigheden in regelgeving voor winkels en horeca, zorgen er samen voor dat de lokale overheid een strategische keuze kan maken uit verschillende beleidsinstrumenten en die vrij willekeurig kan inzetten.” Echter zijn veel oorzaken van toerisme niet louter lokaal, en dus moeilijk lokaal te sturen.
- Het onderzoek stelt drie oplossingsrichtingen voor beleid voor:
 - Afremmen van stijgende winkelhuren om toeristificatie tegen te gaan.
 - Verminderen van drukte door bezoekersaantallen te beperken. Alternatief draagkracht drukbezochte gebieden vergroten (bijv. door extra schoonmaak en handhaving). Ook vergroten voorzieningenaanbod kan perceptie van drukte verlagen.
 - Koester het lokale ondernemersklimaat. Belangrijk om geen antagonistische taal te gebruiken, dit vermindert het vertrouwen van ondernemers in de overheid. Beleidsaanpak moet zich juist richten op samenwerking tussen belanghebbenden.

Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2025; gemeente Amsterdam (2025)

- De gemeente wil dat Amsterdam een aantrekkelijke plek is waar bewoners zich prettig voelen en Amsterdammers graag komen, waar vrijzinnigheid, creativiteit en ondernemerschap ruimte krijgen en waar bezoekers uit binnen- en buitenland welkom zijn en respect hebben voor de stad.
- De gemeente heeft hier zeven transformatiedoelen voor geformuleerd:
 - Divers en gebalanceerd horeca-, winkel- en werkaanbod;

- Minder bezoekers, respectvolle bezoekers;
- Leefbare openbare ruimte in de binnenstad;
- Een groene binnenstad;
- Een stevig cultureel DNA;
- Groter & diverser woningaanbod;
- Sterke sociale binnenstad met genoeg voorzieningen.

Toeristische draagkracht van wijken in Amsterdam in 2023; Onderzoek en Statistiek Amsterdam (2024);

- Derde meting toeristische draagkracht. Tweejaarlijkse meting ook in het kader van programma *stad in balans*.
- In 2023 stonden 5 wijken onder druk. Drie daarvan zijn dezelfde als in 2021 (Burgwallen-Oude Zijde, Burgwallen-Nieuwe Zijde en de Oosterparkbuurt). Daar zijn de Grachtengordel Zuid en de Nieuwmarkt/Lastage bijgekomen.
- De afname van het Airbnb-aanbod sinds 2021 heeft ervoor gezorgd dat de toeristische druk is verminderd.

Uitvoeringsprogramma Bezoekerseconomie 2025; gemeente Amsterdam (2025);

- Dit uitvoeringsprogramma is een doorvertaling van de visie op de bezoekerseconomie 2035 naar concrete maatregelen die we nemen in 2025. De visie bezoekerseconomie 2035 is in december 2022 vastgesteld door de gemeenteraad.
- Er worden maatregelen genomen om te sturen op overnachtingen en daarmee de overnachtingscapaciteit. Maatregelen gaan in op:
 - Hotelovernachtingen;
 - Particuliere vakantieverhuur;
 - Toeristenbelasting
- Afremmen overtoerisme richt zich verder op:
 - Reguleren reisbewegingen
 - Spreiding voorzieningen en attracties
 - Spreiding bezoekers (crowdmanagement) en campagnes
 - Samenwerking: internationaal en nationaal

Cijfers CBS via CBS-statline (bezoekt op 12 december 2025).

- In Nederland komt 47 procent van de overnachtingen door buitenlandse bezoekers. In de gemeente Amsterdam is dat 79 procent.
- Van alle overnachtingen in Nederland, is 28 procent in Amsterdam. Dit is al jaren redelijk stabiel. Alleen in de coronajaren 2020 en 2021 was dit lager (18%).
- Van alle overnachtingen door buitenlanders in Nederland, vindt 48 procent plaats in Amsterdam. Ook dit percentage is redelijk stabiel, maar was lager in de coronajaren 2020 en 2021 (ongeveer 40 procent).

Contactgegevens

Ipsos I&O

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede
053 - 200 52 00

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam
020 - 607 07 07

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen
020-607 07 07

